

סערת העופות

הקצר

מכתב מהרב וואזנער זצ"ל (בשו"ת שבט הלוי) ⇐

⇐ מכתב מהרב לנדא שליט"א

⇐ מכתב מהרב קפלן שליט"א

⇐ מדברי המומחים - מס' 1

מתורגם מלשון ענגליש - מהדורת א"י

על מציאות העופות

שמשתמשים כהיום

על הבראקל - הקצר

❖ מכתב מהרב אמיתי בן דוד - מח"ס הנפלא 'שיחת חולין' עמ"ס חולין

[גם נתן שיעור ארוך לשוחטים על כל ענין של הבראקל].

❖ מכתב מהרב משה שאול קליין

❖ עדיות מרבנים ושוחטים

מהדורה קמא 20 עמודים

ר"ח אלול תשע"ז לפ"ק

בשרות העופות

7686401@gmail.com

זכות הציבור לדעת

לאור כל זה לפי בקשת גדולי ישראל סודרה השגחה על אופן גידול העופות מתחילת שורשו: וכך השתלשלו הדברים: לפני חמש שנים שלחו וועד השחיטה של העדה החרדית בראשות הגרמ"י הירש ואתו הרבנים הגאונים רבני וועד השחיטה דהעדה"ה שליט"א שלוחים מיוחדים לסובב בעולם לחפש אחרי המקומות אשר מגדלים שם את העופות הידועים ללא שום תערובות, וכמובן שחיפשו אחרי העוף המהודר ביותר בלי שום חשש תערובת, חיפשו אחרי העוף אשר היה נאכל עד העוף הפטם.

במדינת באלגיה שם מצאו את השמרנים אשר שומרים על העופות לבלי לערבו ולבלי להכליאו, ושם מצאו את העוף הידוע כאן בארץ ישראל כעוף הבלעדי, ושם נקרא עוף הברקאל, אשר צורתו ומעמדו מעיד שהוא העוף אשר כלל ישראל אכלו אותו בכל הדורות, בעת אשר עמלו על החיפוש להחזיר את המסורה לקדמותו עמדו בקשר הדוק עם עמודי ההוראה וזקני השוחטים לברר על מסורות העוף, ואחרי שהעידו זקני השוחטים והוסיפו עליהם בעדותם מרן בעל השבט הלוי ויבלחט"א מרן הגר"נ קרליץ שליט"א ועוד גדולי ישראל שליט"א ואז הביאו את העוף הנקרא היום ברקאל ובלשונם בלעדי.

ומזה מגדלים היום דורות של עופות הברקאל תחת השגחה צמודה שלא יערבו ולא יכליאו שום מין אחר לתוך אותו העוף שהובא במסורת טהרה,

ב"ה הגיעו למצב שהעוף כשר בלא שום פקפוק, ושחטו את זה במשחטה מהודרת בהכשר הבד"ץ של העדה החרדית (גלאט עוף) אחד מהדיינים שליט"א עשו כסוי הדם, בכרכה בשם ומלכות, והיה לשמחה ליראי ה' בכל מקום.

העוף המהודר והמשובח בטעמו ובכשרותו נאכל ועולה על שולחן מלכים מאן מלכי רבנן, הוא נאכל בקפידה אצל גדולי ישראל אשר ביררו ועסקו שזה העוף הוא העוף המהודר והוא העוף עם מסורת טהרה ללא שום פקפוק כלל וכלל.

(עד שהגיעו בעלי האינטרסים)

מזה כעשרים שנה שתעוררו על ידי גדולי ישראל ובראשם עמוד ההוראה מרן הגר"ש וואזנער בעל שבט הלוי זצוקלה"ה ע"ד עופות הפטם שנאכלים כהיום אשר מקורם מכמה זנים המוכלאים בבתי חרושת של גויים בחו"ל, והם שומרים על סוד המסחר "סודי ההכלאות" כעל סוד כור גרעיני, אין אחד שיודע ואין אחד שיכול לדעת מה נעשה שם, ומה יעשה שם, כי כל הזמן הם פועלים להשביח את העופות ולהביאם לשחיטה מה שיותר מהר, אשר בזה הם חוסכים את הוצאות הגידול, ומכלאים עוד מינים כדי להשביח את הבשר, ולהגדיל את המסחר.

השינויים הנראים לעיניים: מה שיוצא היום לשחיטה בן 38 ימים כששוקל קילו וחצי, כשכל עוף אחר אשר גדל באופן טבעי אינו יכול להגיע לגודל כזה רק אחרי כמה חודשים ארוכים, הכרבות הגדולה מהזכר נעלמה בשנים האחרונות, היום הנוצות הם מועטים והעצמות קטנות לעומת הבשר שהוא הרבה יותר, וכמובן שבבתי חרושת של הגויים אין מה לצפות מהם שיפעלו לאור ההלכה ולהכליא רק עופות כשרים ועפ"י המסורת.

סוד המסחר השמור לבעלי המפעל כעל סוד כור גרעיני, לא נתגלה עדיין לאמיתות לאף אחד מן הגורמים המתעסקים בנושא זה.

הידיעות סביב המציאות שקורה בתערובות העופות במפעלים הוא מאותם פרופסורים שעבדו בעבר במפעלים וכהיום הם יצאו לפנסיה, הם גם לא גילו את סודות המסחר הקיים במפעל, רק סיפרו שזה הכלאות ולא גנטיים, לדוגמא סיפרו איזה עופות מעורבים, עופות אשר חלקם אינם במסורת טהרה וחלקם דורסים ממש, כל אחד יכול לבדוק את הדברים.

יש חששות כבדות כי גם האם המולידה היא עוף ללא מסורת טהרה, אשר זה מחמיר את הקביעה ההלכתית לגבי עופות אלו כי בכך נעלמו חלק גדול מצדדי ההיתר לאכילת עופות אלו, אשר צידדו בהם עמודי ההוראה זצוקלה"ה.

ליתר פרטים ניתן לפנות למייל a9729729@gmail.com

תרנגול ה"בראקל" מופיע בתמונה

ממנהג כפרות בפולין (שנת, תר"ס 1900' ערך!!!)

כשרות העופות

7686401@gmail.com

201

זה חליפתכם, זה פפרתכם!

דעת מרן בעל "שבט הלוי" זצ"ל

ושוב כינס רבינו כמה ת"ח אנשי אמת ומביני מדע וגם ביכלתם להוציא הוצאות ע"ז, ושלחם לילך למקומות בחו"ל אשר גדלים התרנגולים באופן טבעי ללא הכלאות, והלכו בשליחות רבינו זצ"ל ובברכתו ממקום למקום וביררו בירור אחר בירור עד שהגיעו לתרנגולים הנקראים "בראקל" שנדלו באופן טבעי ללא כל תערובת מינים אחרים, ובאו לרבינו זצ"ל וסיפרו את כל הבידורים שעשו, וסמך ידו עליהם וביקשם להביא את העופות הנ"ל לארץ ישראל ולהתחיל בגידולם, והצליחו להביא כמה עופות כדי שרבינו זצ"ל יראה בעיניו את העופות, ואמר בשמחה שזה תואר העופות שהיו קודם המלחמה שגדלו החצירות, וידוע לרבינו זצ"ל היה טביעת עין חדה כשראה אדם לפניו שנים שנה זכר תוארו בדיוק והכירו כשראהו שנית.

בענין מסורת התרנגולים הנקראים "בראקל",

סימן קיג

ב"ה, יום ב' לס' אלה הדברים ד' מציא תשניח לש"ק

כבוד ידידנו הרה"ק מופלג טובא הרב ר' יחזקי' הבחן

שלישי

אחדש'ש ושית' בכבוד,

יקרתו והקונטרס קבלתי, הנה נפעררתי ע"י מע"כ מ"ח מופלג וממונה על בני מעצמיים של עופות, וגם בקי היטב צענין גידול העופות הטורים באה"ק, ע"ד המכשלה שהתחילה להחפשת מאד בתקופה האחרונה שמרכיבים וע"ו, מינים שונים של סוגי המרגולים, וזה כדי לפי דבריהם לשבח המין ולפרג גנים שונים כדי לזכות בשבח ממון במסירת העופות.

ונתברר למעלה מכל ספק שמיים שמרכיבים לפעמים הזכר הוא ממין המרגול עוף שאין לנו מקורה עליו ובמשך הדורות מדקדקי ההלכה פשוט ממין זה.

והיות כי אנו נמשכים אחרי פסיקת רבינו הרמ"א ביו"ד סי' ס"ב כימיני עופות דאין לסמוך ע"ו ואין לאכול שום עוף אלא במקורה שקבלו שהוא טהור, וכן נוהגים, ואין לשנות ע"כ.

וגם לדעת רבינו הבי"י בשיעור שלא נחית לזה, היינו עופות שדקדקו אחת ונמלאו כל הג' סימנים של טהרה בגופם, וזמן וקורקבן נקלף, ואנצב יתרה, אשר זה מתפקד לשיעור רבינו משה בר יוסף הידוע בפרק א"ט שמה מוכח שאינו דורס ג"כ, אבל למעשה חשש רבינו הבי"י גם לדעת רש"י דגם זה לא מתפקד ובעיני ידיעה נזרחה מכל ד' סימני טהרה.

והיות כי הדברים נמסרים כהיום ביד מגדלי העופות שאין להם שום ידיעה בשעתם וגם אם הם שומרי

טורה ומצוות ומכ"ש האחרים שרחוקים מהם, א"כ דבר חמור לפנינו שמתעבדים מינים שאינם בדוקים בטוהרם עם המינים המקובלים, וממכרים ושמעתיס הגידולים אח"כ בתור עופות במקורה בלי להרגיש.

וגם אם ננקוט כהוראת מרן הח"ס יו"ד סי' ע"ד צענין בר ארז הכר שהרכיב על בר ארז צית, ובר ארז הכר אין אוכלים מדין שלילת מקורה, והסיר הבינים והאפרוחים, הנה כל הציפורים שצריך שם הח"ס לא שייכים בדין. וכיו"צ צמחנות בית שלמה יו"ד ח"א סי' קמ"ד שמדד כ"ל, אבל לא ראה להקל למעשה בטלדים עצמם [מלמד הבינים] רק בצירוף הסכמת גדולי הדור, יעשה"ה אריות דבריו.

והנה הבאונים האלה מדברים עכ"פ מעופות שחסיים מקורה אבל אין פקפוק בסימנים כי נפגרו, ואעפ"כ נתקשו להסיר מזה חסרון המקורה אעפ"י שהמדובר רק בזרע הזכר ואיננו צד דוח"ג, וגם צד אין חוששין לזרע האב, עיין הי' בדבריהם הק' ובשאר רוב ספרי גדולי אחרונים שדט בזה.

אבל מדון שלפנינו כבר כתבתי דהוא משנה חמור דנעשים הדברים ע"ד אינם נקיים כלל, וגם הוא דבר חמדי, וכבר כתבתי צעני' במ"ק שאין להעמיד הנהגת הכלל על דברים של דיעבד, וכבר לפני קדושת האכילה, ונמכרה מיס ליום שמרכיבים המינים, בלי להודע מה מרכיבים, והדברים יבואו ח"ו למכשול גדול באיסור מאלוה.

ע"כ עליו להעשור ולעמוד בהשגחה חמורה שלא להניח לשיעור עופות רק ממקור שהוא בדוק מחשש פערנות מינים, ושהאפרוחים גדלים רק ממין שהמקורה נזרחה בלי פקפוק בין מזד הזכר ובין מזד הנקבה, - והשי"מ יגלונו ממכשולים ופגיעה ח"ו בקדושת ישראל.

והר"י ריש"ה

בצפה לרבי' ח'

RABBI MOSHE Y. LANDA
RABBI OF
BNEI-BRAK, ISRAEL

משה יהודה לייב לנדא
בן הרב הגה"ח מוהר"ר יעקב זללה"ה
רב אב"ד דבני-ברק

כ"ק וכ"ג האדמו"ר מוהר"ר א שליט"א מסאטמר

שלו' ורוב ברכה.

אקרא בקול גדול אוי מה הי' לנו. דורות לא עלה על דעת הבע"ד להכשיל יהודים יראים ושלמים המהדרים ונזהרים לאכול כשר ומהודר. גם הזקן וכסיל הבין היטב שאי אפשר להכשיל יהודים כאלו, במאכלות אסורות, עופות טמאים וכדו' ר"ל

ואילו בעת הזאת החליט להתלבש גם על כאלו שמוסרים נפשם על כשרות בהידור ולהכשילם ר"ל.

זה כבר כעשרים שנה, אשר החלו לערער על העופות ששוחטים בארץ, שאין להם מסורת ולא התענינו כלל איך נותנים הכשר לעופות והאם נותני ההכשר גם הם יודעים שיש סימן פ"ב בשו"ע. כאשר הוכיחו להם דלא ידעי מאי דקא אמרי, לא חששו לכתוב פלפולים נגד המפורש במחבר בשו"ע וכדו'.

כתוצאה מערעורים אלו, החליטו בסוד לפני ב' או ג' שנים, להביא עופות חדשים אשר לא ידעום אבותינו ולהתחיל מסורת חדשה ונפתחה הדרך לפני הבע"ד ר"ל. כשם שהביאו העופות כאן בא"י הביאו בארה"ב ובצרפת. הם אומרים בפירוש כי חדלה מסורת בישראל ולכן חייבים ליצור מסורת חדשה ואם אין מסורת בישראל ימצאו מסורת אצל הגוים והביאו עופות אשר אומרים בשם הגוי שעופות אלו לא נשתנו מאז מתן תורה. לא בדקו האם דברי הגוי אמת ובודאי לא יודעים לבדוק האם אין עופות אלו מן העופות הטמאים או אולי נתערבו בהם עופות טמאים. ובפרט בימינו אשר רבו הדרכים לבדוק ולמצוא מהנעשה רבות בשנים וכמו שיתבאר להלן. על כגון דא אין מלים להסביר ורק לצעוק אוי מה הי' לנו.

בכל השנים לא פרסמנו איך היתה המסורת ואיך נתנו הכשר על העופות. כיון שידוע שהמתקשים להטיל פסול וחסרון, ימצאו דרכיהם, (וכמבואר בשו"ת תולדות יצחק, קאמארנא, קונטרס דרך נשר סי' ג')

אך בראותי המצב ודרכי הבע"ד. החלטתי לא עוד עת לחשות. מי יודע אם לא כל מיני הכשרים אשר הכשילו את הציבור, הם אשר הביאו המצב הנורא הזה.

בתחילה כאשר תושבי חו"ל הגיעו ארצה מחו"ל התחילו להשתמש בעופות שגידלו הערבים ואשר כולם הכירו את העופות שאכלו אותם גם בחו"ל.

אחר שנת תשי"ב-תשט"ו, התחילה התפתחות של טיפוח עופות בארץ, הי' יהודי חרדי שרצה להקים חות טיפוח עופות. היו מפעלים בחו"ל אשר טיפחו אפרוחים. היו צריכים לברר על עופות עם מסורת. הגענו לבית שחיטה של סטמר שהיו בקשר עם חברת "אנטרפ" אשר טיפחו אפרוחים. נתברר על עוף המכונה "קורניש אדום" ועוף "קורניש לבן" שיש להם מסורת, עוף "ליגורן לבן" שיש לו מסורת וכן עוף המכונה "פלימוט רוק" שיש לו מסורת.

מצירוף עוף המכונה "פלימוט רוק" עוף עם מסורת. עם הקורניש הלבן שיש לו מסורת הגיעו האפרוחים ארצה או הביצים לטיפוח אפרוחים. מאז ועד היום האפרוחים שנקנים בארץ הם מהזוג הזהך אמנם לא מאותו מפעל אשר כבר לא קיים אבל מאותו צירוף. כל המומחים יודעים להכיר את התרכובת הזאת. אין שום הכלאה אחרת לאפרוחים

אני יודע שמוציאים לעז על תערובת גנים. גם מוצאי הלעז יודעים היטב שעדיין אין חשש כזה. כל החידושים של שיטת הגנטיקה היא בתחילת הדרך ולדעת כל המומחים לפחות יקח עוד חמש שנים עד שיוכלו להשתמש בשיטת הגנטיקה ואולי עוד יותר. בפרט לגבי העופות הטמאים עדיין לא נחקרו נושאי הגנטיקה וממילא אי אפשר להשתמש בה. הם מקדימים לחקור את השטחים שיש בהם יותר ענין. בע"ה ידונו הרבנים בשאלות שיבואו. בדרך אגב, יש כאן כמה מומחים אשר עוסקים בשיטת הגנטיקה בזרעים ובבעלי חיים והם אומרים שבכלל אי אפשר לערב גנים בין שני מינים

אלו שהביאו העוף החדש השתמשו בו רק כנקבה ואילו הזכר לקחו את ה"קורניש" שמשתמשים בעופות כאן ואשר עליו הם מערערים על המסורת שלו, כדי לקבל צבע לבן לנוצות וכבר עומדים בדור הרביעי וסומכין על "אין חוששין לזרע האב" שזה לא רק דיעבד אלא מחלוקת בהלכה וזה מעשה ישראל ולא מעשה גוי! והוא ממש נגד פסק החתם סופר המובא בפתחי תשובה. אשר כאשר נתערבו זכרים שאין להם מסורת ברוב זכרים כשרים והאפרוחים שנולדו מעורבים והכשיר החת"ס בתנאי שלא ניכר שום שינוי באפרוחים מצד זרע האב דכיון שהאב לא השפיע כלל אין חוששין לזרע האב. אילו בדין צבע הנוצות נשתנו מצד זרע האב ובכל זאת רוצים לסמוך שאין חוששין לזרע האב. וכל זה נעשה בסוד. האין יד הבע"ד באמצע? ידוע לי אשר כבר חזרו על התהליך ד' פעמים. כלומר ולד התערבות של הקורניש הלבן והברקאל עירבו אותו שוב עם ברקאל וולדם ערבבו שוב עם ברקל כדי לקבל צבע לבן

א. שמעתי משוחטים שלמדו שחיטה לפני 30 שנה ויותר, כי בארה"ב יש שם משחטות שלמות אשר שוחטים שם עופות ללא מסורת כלל בגלל רבאי'ס שהנהיגו קולות. ולכן השוחטים החרדים לדבר ה' מזהירים את תלמידיהם להזהר מעופות טמאים וממילא בקיאותם בארה"ב בעופות טמאים יותר ממקומות אחרים. שוחטים בעולם יודעים איזו עופות שוחטים אבל בדרך כלל אינם מכירים את הטמאים. אחרת הדבר בארה"ב.

ב. גם ידוע הנאמר בגמ' נאמן הצייד לומר עוף זה התיר לי רבי הצייד וכתב הש"ך, אבל אינו נאמן לומר עוף זה התיר לי רבי החכם.

ג. והנה גברא רבא המבקש עילום שמו, ירד לעומק הבירור בענין העוף המדובר המכונה "ברקאל" הן בהלכה ובספרי שו"ת והן להבדיל אלף הבדלות בספרות המומחים ופרסומיהם לפני שנים על הסטורית העוף הזה. הוא שלח ממצאיו להרה"ג מוהר"ר שמואל ברנדסדורפר והרר"ש העבירם אלי. בחסדי השי"ת זיכנו בפרי עמלו.

לפני מאה ושלושים וחמש שנים פרסמו כי ההעדפה בעוף ה"ברקאל" היא בגלל הביצים העגולות שהוא מטיל. ומסבירים מעלת הביצים העגולות כי החלמון שלהם גדול בשליש או רבע מביצים שהם כד חד, ואף מסבירים שעיסה שצריך לה 18 ביצים עגולות של ה"ברקאל", בביצים כד אחד יצטרכו 24 ביצים. ויאלצו להשתמש בחלמונים בלבד. לא הצלחתי לראות הביצים שלהם כי שומרים על סודות. גם לא רצו שאגיע ללול העופות לראותם והגעתי ללא הסכמה ואז נאלצו לפתוח לי. יתכן שאחרי שערבו את הזכר של הפטם שלנו שהוא הזן הנקרא "קורניש" כנ"ל, נשתנו הביצים לכד חד (כי כידוע מכרו כאן ביצים של העוף המיובא ואיני מאמין שאפשר ה' למכור ביצים עגולות כד וכד) אבל הביצים של ה"ברקאל" כאשר שניהם הם מאותו המין זכר ונקבה, הן עגולות. תוך כדי כתיבה הביאו לי ידיעה כי פגשו את המוכר של הביצים ושאלו אותו האם הביצים היו רגילות או משונות. וענה ה' חלק היון משונות וחלק רגילות ושאלתי שיש ביצים משונות וענו לי שכיון שרק חלק משונה זה בסדר. בדרכ"ת סי' פ"ב סק"ו הביא מצ"צ הראשון ששמע שיש אווזות שיש להם סימן טומאה דהיינו שאין ביצים שלהם כשאר ביצים שראשן אחד כד ואחד חד צריך להזהר שלא לאכול מאלו האווזות. עוד כתב שם בדרכ"ת, שוב ראיתי דאתי ליד הספר כו"פ עם הגהות כת"י של הגאון בית מאיר ז"ל וראיתי שנכתב הגאון בעל בית מאיר בענין זה בגליון בסוף הקונטרס פני נער וז"ל ומכ"ע אם נודע עמין זה, אף רק איזה מהם, הטילו ביצים בסימני טומאה בלי ספק הם אסורים כחזיר!

ד. עוד הביא לנו נספח משנת 1904 שאז כינו את העוף "ברקאל החדש" כי הרכיבו אותו עם עוף הנקרא "סיברייט", עוף שאין לו שום מסורת. ה"סיברייט" מטיל ביצים קטנות כביצי יונה. ובספר תולדות יצחק מקאמארנא בספר דרך נשר סי' ג' עמוד קי"ד שנשאל על תרנגולים צעירים שמטילים ביצים בגודל ביצי יונים והשיב שהם טמאים!

בנוסף לזה יש ספרות על כמה הכלאות שהברקאל עבר במשך השנים אחרי 1904 ושמות העופות שהולכאו בו ורוחק מאד לומר שזה העוף הכשר מדור דור.

מבואר בפמ"ג שפ"ד סק"ב, שבמקום שיש מסורת לאיסור לא תועיל שום מסורת להיתר ואפי' מאה עדים.

והנה העיד השו"ב בערקוביץ כי לפני כ-20 שנה אמר לו חברו, שוחט מבוגר שהעוף הזה "ברקאל" מקובל כעוף טמא. וכן שמעתי בטלפון מכ"ק שליט"א בשם שני שוחטים ותיקים, שהעוף הזה מקובל כעוף טמא.

גם ידוע אשר גדולי עולם חששו מצבע כעין שחרות במקור ושינוי בצבע הרגלים. בעיני ראיתי שיש שחרות במקור וצבע הרגליים. מאמי ע"ה שצעתי בילדותי כי רגלי העופות היו צהובים וכאן מביאים לנו עופות אשר רגליהם בגוון שחור או אפור ואמרים אין צורך במסורת, הן הן העופות.

גם מופיע בז'ורנל של שנת תרע"ד שהיתה הכלאה ב" ברקאל" עוף המכונה קוצ'ין אשר ידוע שאין לו מסורת, והיתה תוצאה במראה הביצים.

ידוע לי שבתורכיה שוחטים העופות האלו וגם ביררתי על כשרות השוחט שם שאומר מי שלימדו מלאכת השחיטה הי' שוחט אותם הנקבות בלבד כי הזכרים קשה לאכלם ובישולם קשה. מ"מ אין ידוע מתי התחילו לשחוט עופות אלו ואיזה תלמידי חכמים היו שם שיכלו לקבוע מסורת. זה שלפני מאה וחמשים שנה הי' שם הגאון בעל חקרי לב עדיין לא אומר לנו שאז שחטו העוף הזה. הרי יתכן שלפני כמה עשרות שנים או בזמן מלחמת העולם השניה ומבלי ת"ח התחילו לשחוט ועתה נאמר שיש שם מסורת ובפרט כאשר בארה"ב אומרים בפירוש שהוא מקובל כעוף טמא.

גם, היום כ"ב מנ"א ביקרתי בלול ונסינו להעמיד תרנגולים ע"ג מוט כמבואר בשו"ע ויש לי 9 תמונות איך הוא חולק רגליו. וכבר העידו כבר רבנים מעיה"ק ירושלים שהעוף הזה חולק אצבעותיו!

ולסיכום הדברים יאמר:

- א. אנו שאין אנו בקיאים בעופות הטמאים המפורשים בתורה ובשמותיהן אין אנו אוכלים עוף אלא במסורת.
- ב. העופות הנשחטים בארצנו והנקראים עופות פטם, כשרותן במסורת ממש ואין עליהם שום מקום לערעור.
- ג. הכתוב בקונטרס מסורת העופות, כי אמנם העוף "ברקאל" אין לו מסורת ואין שום עדות של מסורת עליו אלא שהוא התרנגול הפשוט שאכלו בכל תפוצות ישראל אינו מקובל כלל כאשר שוחטים אינם יודעים ואינם מכירים את העוף ששחטו בכל תפוצות ישראל. דברים אלו הם נגד יסוד אמונתנו, שהתורה הזאת לא תהי' מוחלפת.
- ד. העוף המכונה "ברקאל" שהביאו לכאן ולארזה"ב ולצרפת איננו יודעים על מסורת, להיפך אנו יודעים שהי' מטיל ביצים שהם כד וכד והוא סימן טומאה. אנו יודעים שהגויים, כמסיח לפי תומו לפני מאה ושבעים ושלוש שנים (הרבה שנים לפני שהוקמה החברה של גוים "נאמנים" ששומרת על העוף מהכלאה ועל סמך דבריהם הביאו העופות) כבר כינו אותו "ברקאל החדש" בגלל שהכליאו בו עוף טמא כנ"ל. גם הוא חולק אצבעותיו הרי מכל צד ופינה אין מקום לויכוח שהוא עוף טמא.

**הדבר הקשה מכל, שהנושא הוא בעיקרי האמונה ומי יודע מה יביאו עלינו.
חייבים לקרוא לציבור להרבות תפילה ובקשה ולעורר רחמים רבים. והשי"ת
ישמרנו ויצילנו מן השעות הקשות וירחם על עמו ישראל.**

ואל הנגידים אשר השקיעו ממון רב בענין וזה למעלה משנתיים ששמרו הכל בסוד כמוס. ברצוני לומר אני מבין היטב שהפסד ממון הוא כאב גדול. גם אני כואב את כאבכם. אך בכל זאת אומר כי אתם צריכים לעשות סעודת הודאה על אשר נצלתם ברגע האחרון מלהביא מכשול עצום לבית ישראל. כי איך תוכלו לעמוד בדין על האכלת טריפות לאלפים ורבבות ואין לאל ידכם להפסיק המכשלה. הקב"ה ימלא חסרונכם ותחשב לכם המחשבה שהיתה אצלכם בטעות תחשב לכם לטובה כי לטובה כוונתכם ותקבלו שכר על הפרישה, אלף פעמים ככה. ותתברכו בשנה טובה ומתוקה, כתיבה וחתימה טובה.

ולכבוד קדושתו וגאונו העומד בפרץ, אומר כבר הי' לעולמים בימי הגאון החסיד מקאמארנא כמבואר בספר תולדות יצחק בקונטרס פני נשר סי'ג' ועל מנהיגי ישראל לעורר רחמים להצלת המצב.

בכל הכבוד הראוי ובברכת כוח"ט

משה יהודה ליב לנדא
רב אב"ד דבני ברק.

**ראינו מה שכתב הגרמי"ל לנדא שליט"א
במכתבו, והיות והדברים אינם נכונים
במציאות, דעתנו כבתחילה שהעוף הנקרא
"בראקל" שהובא בפיקוח ובהשגחה מלאה
הינו עוף טהור ומהודר אף משאר עופות
למהדרין מן המהדרין ויאכלו ענווים וישבעו**

וע"ז באנו על החתום

משה שאול קליין

דומ"צ בביד"צ דמרן הגר"ש וואזנר זצ"ל

שריאל רוזנברג

ראב"ד בי"ד צדק בני ברק ת"ו

מנחם מנדל לובין

ראש בתי הוראה דמרן הגר"נ קרליץ שליט"א

פרסום מודרני
הכרה ~ הדפסה ~ הדפסה
054-844-52-51

**כשראיתי התרנגולים שקוראים אותם "בראקל" מיד
הכרתי אותם שהם העופות שראיתי בילדותי ובבחרותי
בשנות תש"י המאוחרות ושנות תש"כ המוקדמות בצורת
הרגליים השוקים הכרבולת והנוצות המרובות ועוד
משה זאב זארגער**

**נ.ב. אמיתת הדברים. מאז שאני מכיר ביצים אלו מזה כחמש עשרה
שנה, צורת הכד חד שלהם היא בדרגת ההידור של כד חד הרבה יותר
מהביצים שנמכרים בשוק.**

וע"ז באעה"ח

אברהם דוב הלוי ליטמאנאוויץ

מושה שארל קליין
דומ"צ בביר"צ המרן הגר"ש ואזנר זצלה"ה
ורב שכונת "אור החיים" בני ברק

אברהם בן יצחק הכהן
המכונה ר' אברהם הכהן
המכונה ר' אברהם הכהן
המכונה ר' אברהם הכהן

הנשיא הרב יצחק
הנשיא רבב כיצד לא שפיעה אצלו מה פועל פוסק הדור רב שכל הדור נצח
ורבני מלך אפסקי ונבדל מה פועל כדמה באמצע מלך ישרא אצלו נבדל גויא הוא
רבה של כל יום ונשיא אפסקי באמצע קירי פועל רב.

וזה נשם דרגי כוונת נשם אי מהימנות שינה ליתן הוסיף כוונתו ואלו הן דגם האכיל
דלם וכוונתו נשם אלה כעשר במהרה כעשר יעקב וזהו הנה נשם פנחסא נשם כוונת

ולאגה רוען המדובר היא ידעיה מזה כעבור תולדות הסטם הצלחתי כדלשמוח מה שיש לי.

הנהגתו של הרב הראשי של ארץ ישראל, הרב יצחק אייזיק ווארשל, אשר
הוא היה ראש הכולל, והוא היה ראש הכולל, והוא היה ראש הכולל.

Yechezkel Kaplan
Rav HaSchita
ChazonIsh Kollel Avreichem
Brak Bnei
Fax: 03-5109-870

יחזקאל הכהן קפלן
רב השחיטה
אברכים "כולל חזו"א"
רח' רמח"ל 4
בני ברק

בס"ד

אל מעלת כבוד הרב המפורסם ר' משה י.ל. לנדא שליט"א רב העיר בני ברק יצ"ו

שלו' וברכה וכטו"ס

ראיתי מכתבו בענין העופות הנקראים בראקל [ע"ש גידולם באזור בראקל שבבלגיה], ומאחר שאני מכיר הענין מהצד השני ולפום ריהטא ישנם כמה וכמה דברים שלא הבנתי במה שכתב הנני להציעם לפני כבודו, אולי יואיל להשכיל אותו להבין.

(א) תחילת דבריו כתב, אקרא בקול גדול אוי מה הי' לנו עכ"ל, ויש לי שאלה ראשונה מאד פשוטה שאינני מצליח להבין למה לפני שקורא בקול גדול לא הסכים או אנשיו לא הסכימו לשמוע את הצד השני הרי סוף סוף בין הרבנים שסוברים שצריכים לתקן ענין המסורת וסוברים שהבראקל הוא הוא העוף שהי' נאכל ע"י כל ישראל בכל מושבותם נמצאים גדולי ההוראה של עם ישראל ומה יותר פשוט מאשר לשמוע מה שבפיהם, ושלחני אליכם כמה וכמה פעמים שתשמעו גם צד שני ולא הסכימו, ולאחר שהשמע לא הסכים שלחתי אליך את דודי גיסך הרה"ג משה חיים כהן שליט"א וענו שאתה לא מרגיש טוב, ואח"כ אמר הרה"ח ר' אליעזר יודקובסקי למזכיר שלך הר' כ"ץ שהיתכן שכשדנים על מרפסת יושבים כמה פעמים שומעים את ב' הצדדים ובענין כזה איך אפשר להעלות על הדעת להביע דיעה בלא לשמוע את הצד השני אפשר ואולי יש להם איזה דבר קטן שעדיין לא שמעתם, וזהו הדבר הראשון שלא אוכל להבין בשום אופן אולי יבינני.

(ב) מה דכתב וזה לשונו: "זה כבר כעשרים שנה אשר החלו לערער על העופות ששוחטים בארץ שאין להם מסורת ולא התעניינו כלל איך נותנים הכשר לעופות והאם נותני ההכשר גם הם יודעים שיש סימן פ"ב בשו"ע, כאשר הוכיח להם דלא ידעי מאי דקא אמרי, לא חששו לכתוב פלפולים נגד המפורש במחבר בשו"ע וכדו' עכ"ל".

כמדומני שטענה זו יכולני לתרץ לו להנחת דעתו כי הנה מי שעורר ענין החשש של עופות בלא מסורת בעופות הנאכלים הי' רבינו הגדול גאון ישראל בעל שבט הלוי זצוק"ל, ויש לתרץ הטעם למה הביע דיעה במקום שידע שכבודו ממונה על הכשרות בעירנו ולא חשש שיהא זה פגיעה בכבודו של הממונה על הכשרות, הוא מחמת שראה בזה שאלה כללית הנוגעת לכל כלל ישראל ולא כענין פרטי של עירינו בני ברק אשר בענין פרטי בב"ב מסתמא שהי' פונה לממונה על הכשרות בעיר, אבל מתוך שראה הענין כשאלה כללית פרסם דעתו ברבים ללא חשש, ולמה הדבר דומה שכמו שכותב תשובות בעניני מקוואות ולא יבואו אליו בטענה למה אינו פונה לממונה על המקוואות בעיר כיון שזה תשובה כללית להלכה, ופשוט.

(ג) וממשיך עוד וכותב כתוצאה מערעורים אלו עכ"ל, יש לי להעיר שזה לא הי' עירעורים בלבד אלא תשובה שכתב רבינו הגדול בעל שבט הלוי זצוק"ל, וכך גם דעתו של הגאון גאב"ד ירושלים שליט"א, וכך גם דעתו של גדול ההוראה הגר"נ קרליץ שליט"א כידוע, שהם ג' עמודי עולם.

(ד) עוד כתב: "החליטו בסוד לפני ב' או ג' שנים להביא עופות חדשים אשר לא ידעום אבותינו", הנה יראה כבודו איך שטעה בדיעת המציאות וחבל מאוד שלא הסכים לשמוע את הצד השני קודם כתיבת מכתבו והי' יודע המציאות לאשורו לפני שיכתוב. ואספר גופא דעובדא, עופות הבראקל הובאו לארץ אז בתקופה ההוא לפני כעשרים שנה והובאו לפני מרנן ורבנן השבט הלוי זצ"ל והגר"נ קרליץ שליט"א והעידו שהם הם העופות שבמסורת שאכלו בכל תפוצות ישראל כמו שמבואר בקונטרס "מסורת טהרת עופות" אלא שהגידול הי' שלא כנצרך ע"פ החוק ונתבטל גידולם, ועכשיו לפני כמה שנים שוב הביאום בגידול חוקי, וכבר מאז כלפני עשרים שנה שעוד היו הרבה אנשים שזכרו התרגולים מלפני מלחמת העולם ואכלו אלו העופות, ועכשיו שבחסדי שמים נעשה אפשרות לגדלם כאן בגידול חוקי מתרבים ב"ה המשתמשים בהם מאד.

(ה) עוד כתב: "עופות אשר לא ידעום אבותינו", וגם זה לא הבנתי שהרי רבותינו הגדולי מאורי הדור מעידים שרק הם הם העופות שאכלו אבותינו וכל השוחטים כולם שמלפני חמשים שנה כותבים [והדבר מוסרט ואי"ה נפרסם הסרט] שרק אלו העופות היו נאכלים בכל תפוצות ישראל ולמה אומר שהם עופות אשר לא ידעום אבותינו הרי ההיפך הוא הנכון שהעופות מבתי החרושת לא אכלו אבותינו וצריך לדון על כשרותם אבל העופות האלו שאכלו בכל תפוצות ישראל יעידום וידעום אבותינו.

(ו) עוד כתב וז"ל: "הם אומרים [מרנן השבט הלוי וגאב"ד ירושלים והגר"נ קרליץ וכל השוחטים הזקנים] בפירוש שחדלה מסורת בישראל ולכן חייבים ליצור מסורת חדשה ואם אין מסורת בישראל ימצאו מסורת אצל הגויים" כמדומה שלא דק להבין היטיב ענין של מסורת על עופות הנצרך ע"פ שולחן ערוך שבאמת אין הענין כמו שחושב כבודו שצריך לדעת שאכלו עם ישראל עופות האלו עצמם או אבותם ואמותיהם אלא שצריך לדעת שעופות בצורה זו שנראים כך אכלום עם ישראל ואסביר במשל שכידוע הבעל שם הק' ותלמידיו היו הולכים הרבה בדרכים והיו גם מרבותינו הקדושים שקבלו גלות על עצמם והיו הולכים ממקום למקום להשיב לב בנים לאבינו שבשמים ולא יצויר שהיו באים לעיר ולמקום שלא דרכה שם רגל ישראל מעולם וכידוע שלפעמים היו לוקחים אתם שוחט מובהק ישחט להם בדרכים והדבר פשוט וכך נהגו כל ישראל שלוקחים עופות אצל הגויים ובודקים שצורתם תהא כצורת העופות שהיו נאכלים במקום הישוב של ישראל ושוחטין ואוכלים העופות בלא שום פקפוק וחשש ופשוט, והרי זהו בדיוק הדבר שעשו בעוף הבראקל שדקדקו היטיב ע"פ גדולי הדור שאלו הם העופות בצורה כזאת שאכלום בכל תפוצות ישראל והביאום כדי להחזיר עטרה ליושנה ומה מקום להסתפק בזה ולבוא בטענה שלקחו תרנגולים אצל הגויים כמו שנתפרסם.

(ז) עוד כתב לא בדקו האם דברי הגוי אמת ובודאי לא יודעים לבדוק האם דברי האם דברי הוא אמת ובודאי לא יודעים לבדוק האם אין עופות אלו מהעופות הטמאים עכ"ל, ולא נוכל להבין דבריו שכתב נתברר ונתפרסם בריבים שהם הם העופות שאכלום כל ישראל במושבותם והם התרנגולים הרגלים שגדלו בחצירות ונאכלים ללא שום חשש ופקפוק והאיך יאמר כבודו שלא יודעים לבדוק האם אין עופות אלו מהעופות הטמאים הלא רבותינו הגדולים מעידים שהם הם התרנגולים שאכלו, וגם כל השוחטים כמו שנתפרסם.

(ח) עוד כתב: "או אולי נתערבו בהם עופות טמאים" עכ"ל, ולא אבין למה נסתפק בזה שאולי לא ביררו, דבודאי ביררו וביררו, שהרי בדקו כל העופות הרגילים בעולם והמסקנא היתה שעל עופות אלו אין צריך לחשוש שמא נתערבו בהם עופות בלא מסורת כמבואר בארוכה בקונטרס מסורת טהרת עופות שמלבד רבותינו מרנן השבט הלוי והגר"נ קרליץ ששלחו שלוחים נאמנים לברר הענין, שלחו גם רבני ועד השחיטה הגרש"י הירש והגר"א ברנסדורפר שליט"א והגאב"ד שליט"א משגיחים נאמנים לברר הענין היטיב היטיב שיהא ללא שום חשש.

(ט) עוד כתב ובפרט בימינו אשר רבו הדרכים לבדוק ולמצוא וכו', פשוט ופשיטא וכך הי' מעשה שבדקו בכל הדרכים והביאו הדברים לפני גדולי הדור ומסקנתם כתובה בכתב ע"י גדולי ההוראה שאלו הם העופות שבמסורת טהרה ללא חשש תערובות אבל מי שהביא הדברים לפני כבודו נשתבש הרבה בהבנת מה שכתוב בכתבי הגויים כמו שיתבאר אי"ה להלן [ולא שצריך לקבל דברי הגויים וכבר נתבאר בקונטרס 'מסורת טהרת עופות' ענין קבלת דברי הגויים בארוכה].

(י) עוד כתב, בכל השנים לא פרסמנו איך היתה המסורת ואיך נתנו הכשר על העופות וכו' וכותב עוד בתחילה כאשר תושבי חו"ל הגיעו ארצה מחו"ל התחילו להשתמש בעופות שגידלו הערבים ואשר כולם הכירו את העופות שאכלו אותם גם בחו"ל, כאן כתב דבר נכון וזהו הדבר שדיברנו שכל שרואים שצורת העוף הוא כצורת העוף שאכלום בני"י זהו המסורת, וכן גם העוף מאיזור הבראקל הוא כצורת העוף שאכלו בני"י תמיד כמו שנתבאר.

(יא) עוד כתב: "אחר שנת תשי"ב תשט"ו התחילה התפתחות של טיפות עופות בארץ, הי' יהודי חרדי שרצה להקים חות טיפות עופות, היו מפעלים בחו"ל אשר טיפחו אפרוחים היו צריכים לברר על עופות עם מסורת, הגענו לבית שחיטה של סטמר שהיו בקשר עם חברת 'אנטבפ' אשר טיפחו אפרוחים נתברר על עוף המכונה קורניש אדום ועוף קורניש לבן שיש להם מסורת" עכ"ל. הנה כתב כאן כמה דברים ומפי כמה אנשים, א' מפי יוסי כ"ץ בחמד שכשאביו הביא העופות מארה"ב, שאל אביו את רב המושב על העופות ואמר שיש להם מסורת ולא עלה על הדעת שחושב לסמוך עליו כלל כידוע, ב' שביקרו בקהילת סאטמר וראו שגם הם שחטו את הקורניש-רוק [בכל השחיטות ולא רק בסאטמר שחטו את הקורניש-רוק ומסתמא נקט סאטמר מחמת טעותו שחשב שמי שדיבר אתו הוא כ"ק אדמו"ר מסאטמר שליט"א אבל

נתפרסם שזה הי' אבדק"ק נירברטור ולא כ"ק אדמו"ר מסטמר שליט"א אבל אין בזה נפקא מינה כי בכל השחיתות שחטו את הקורניש-רוק ולא נדע האם מה שנתפרסם הוא הנכון או מה שחשב כבודו ואין בזה נ"מ] והנה דבר זה ידוע ומפורסם שהעופות התעשיתיים הם מכלוא של זכר שנקרא 'קורניש' ונקיבה שנקרא 'רוק' אלא שבשעתו לא הי' ידוע מהו מקורו של הקורניש ועכשיו שכל הידע נמצא בהישג יד ונודע שהקורניש הוא יצור שיצרוהו מהכלאה של מספר עופות קרב מהמזרח הרחוק, סוברים גדולי הדור שאע"פ שכבר אכלוהו עשרות בשנים זה לא נקרא מסורת שראינו מאות בשנים בכל חצירות ישראל שאינו דורס, אבל הקורניש לא גדל בחצרות ישראל, ולקחוהו מבתי החרושת ונמצא שאין לו שום מסורת כלל ולכן אין לו מסורת כלל, ויש עוד חששות גדולות על העופות של בתי החרושת כמו שנתפרסם כבר בקונטרס מסורת טהרת עופות].

י"ב) מה שכתב על ענין השתלת גנים, הדבר נכון הוא שהמדובר מהכלאות טבעיות או בהזרעה מלאכותית והגאון הגדול ר' אברהם בער ליטמנווין שליט"א שנשלח ע"י העדה החרדית לברר הענין הגיע למסקנא שמדובר בהכלאה רגילה ולא בהשתלת גנים וכבר נתפרסם הדבר.

י"ג) כתב עוד אלו שהביאו העוף החדש, השתמשו בו רק כנקבה ואילו הזכר לקחו את הקורניש והאריך שמשתמשים בעופות כאן ואשר עליו הם מערערים על המסורת שלו כדי לקבל צבע לבן לנוצות וכבר עומדים בדור הרביעי וסומכין על אין חוששין לזרע האב שזה לא רק דיעבד ולא מחלוקת בהלכה וזה מעשה ישראל ולא מעשה גוי! והוא ממש נגד פסק החת"ס המובא בפתחי תשובה, אשר כאשר נתערבו זכרים שאין להם מסורת ברוב זכרים כשרים והאפרוחים שנולדו מעורבים והכשיר החת"ס בתנאי שלא ניכר שום שינוי באפרוחים מצד זרע האב דכיון שהאב לא השפיע כלל אין חוששין לזרע האב, אילו בדין צבע הנוצות נשתנו מצד זרע האב ובכל זאת רוצים לסמוך שאין חוששין לזרע האב, עכ"ל, ונדבר קודם מבחינת ההלכה איך שהבין כבודו דברי החת"ס, ואח"כ נדבר מהמציאות שאינו כמו שחושב כבודו.

הנה טעה בהבנת דברי החת"ס טעות גמורה, שאדברא מבואר מדברי החת"ס שאין שום נפקא מינה אי הזכר השפיע על צורת הולד או לא והעיקר דלפי מאן דס"ל שחוששין לזרע האב הוא גם באינו ניכר כלל על הולד שאביו טמא רק החת"ס כתב שאם לא רואים בולד שום שינוי לא מסתברא שהוא צאצא של האב הטמא ורחוק הדבר שהוא צאצא של הטמא ונתלה אותו שהוא מהרוב שהאבות הטהורים עי"ש מפורש בדבריו הקדושים, [וכבר כתב מרן שבט הלוי שהיתר זה לא שייך בהעופות מבתי החרושת ונתבאר היטב בקונטרס מסורת טהרת עופות אבל סברתו שחשב שכשאיין האב ניכר בולד אינו אוסר בזה אדרבא דעת החת"ס איפכא וכמוש"כ..].

ובענין מה שכתב המציאות מה שעשו "אלו שהביאו את העוף החדש" כל מה שכתב פשוט לא נכון במציאות ואם ירצה להתעניין באמת ובתמים יוכל לדעת הכל כי אין שום סודות רק כבר כתבתי שלא רצה כבודו לדעת ולשמוע. ועכ"פ מדובר בתרנגול מאזור ברקל נקי גם מצד האב וגם מצד האם.

י"ד) עוד כתב: "גם ידוע הנאמר בגמרא נאמן הצייד לומר עוף זה התיר לי רבי הצייד, וכתב הש"ך, אבל אינו נאמן לומר עוף זה התיר לי רבי החכם, עכ"ל, ונתכוון כבודו להביא שאין נאמנות לאלו שמעידים מפי גדולי הדור על כשרות התרנגול הרגיל בכל תפוצות ישראל מפני שמעידים מפי חכם ולא מפי צייד, אבל הוא טעות חמורה וראה רק תחילת דברי הש"ך ובש"ך כתוב ההיפך הגמור ממה שחשב שבהמשך כתב ומ"מ אם ת"ח מעיד על עוף שמקובל הוא שטהור ובפרט האידנא שאין לנו צייד אלא מסורת, הרי להדיא שהת"ח מעיד על המסורת, ועי"ש בפרמ"ג שכתב שכשמעיד מפי חכם אפשר שהחכם סומך על סימנים בלבד אבל כשחכם מעיד על מסורת פשיטא שנאמן.

ט"ו) עוד כתב והנה גברא המבקש עילום שמו הנה כבר נתפרסם שמו ומדבר דברי הבלים הרבה ותמוה היכן הגברא רבא דידי'.

ט"ז) עוד כתב: "לפני מאה ושלושים וחמש שנים פרסמו כי ההעדפה בעוף ברקל הוא בגלל הביצים העגולות שהוא מטיל", הנה הגברא רבא לא יודע להבין דברים פשוטים שכתוב בספריהם כי יש, בין הביצים שהם כד חד ב' סוגים אחד שמתחיל להשתפע ממש מלמטה והוא בשפוע עד למעלה והב' שלמטה הם כעיגול ואח"כ לאחר כשליש ביצה לערך מתחיל השיפוע ונעשה חד, והרבה פעמים הביצה שמתחלת להתשפע בכשליש הביצה היא יותר חדה בסוף מאשר

הביצים שמשופעים מלמטה וכך הוא הברקל שיש לו יותר חלבון כי השפוע אינו מתיל מלמטה ממש אבל הוא בצורת כד חד הטוב ביותר וכבר בדקנו עשרות אלפי ביצים של ברקל טהור והוא כד חד הטוב ביותר.

י"ז) כתב עוד בשם הגברא רבא בשם כתבי הגויים שיש ברקל חדש מלפני יותר ממאה שנה שהרכיבו אותו, ולא ברור כלל למה הביאו כאן שאין אנו מתעסקים בעוף מורכב שניכר לעין כל אלא בברקל שהי' מצוי בכל האזור והוא הברקל הטהור בצורת העופות שאכלום כל ישראל במושבותם כמוש"נ.

י"ח) עוד כתב: "בנוסף יש ספרות על כמה הכלאות שהברקלס" עבר, כבר נתבאר היטיב בקונטרס מסורת טהרת עופות שכל כתבי עכו"מ היו ידועים לעסקנים ולרבנים ודקדקו להביא ברקל בלא ערבוב ועי' בארוכה בקונטרס מסורת טהרת עופות.

י"ט) עוד כתב: "מבואר בפרי מגדים שפ"ד סק"ב שבמקום שיש מסורת לאיסור לא תועיל שום מסורת להיתר ואפילו מאה עדים והנה העיד השו"ב ברקוביץ כי לפני כ' 20 שנה אמר לו חבירו שוחט מבוגר שהברקל מקובל העוף טמא וכן שמעתי מכ"ק בשם שני שוחטים ותיקים שהעוף הזה מקובל כעוף טמא" הנה כל דבריו כאן איני מתחיל להבין שהמדובר בפרמ"ג הוא שיש מקום ששם מקובל ששם יש מסורת על עוף שהוא אסור אבל לא על שוחטים שאומרים ששמעו שזה עוף טמא ויש עשרות שוחטים שמעידים שכאן יש על זה מסורת ופליאה על כבודו איך הבין דברי הפרמ"ג, ובפרט שכבר נתפרסם שהשוחט ברקוביץ כתב פעם כך ופעם כך וכל עצם הדבר שיש מסורת של טמא על ברקל הרי נראה לכל שהוא שקר כי מי מהשוחטים ידע מהשם ברקל שהרי אינו אלא התרנגול הרגיל אצל כל ישראל במושבותם וא"כ הם מעידים שכל ישראל לדורותם אכלו עופות טמאים וניכר שהכל שקר.

כ) עוד כתב: "גם ידוע אשר גדולי עולם חששו מצבע כעין שחרות במקור ושינוי בצבע הרגלים, ענין זה של שחרות ברגלים אינו נכון הם אינם שחורים הם כהים בכל העופות בפולין בליטא בהונגרי' ובכל המקומות שכל העופות הצבועניים רגליהם ג"כ כהים וזה מפורסם מאד ובכל ספרי העופות כתוב כן. והרגלים הבהירות כולל הצהובות הם מהעופות מהמזרח הרחוק שאינם במסורת או מהלגהורן שהוא מאירופא ויש לו רגליים בהירות וכ"ז דברים מפורסמים שהכהות ברגלים הוא מחמת כהות העוף שהרגלים תלויים בעוף כהה או עוף בהיר.

ומה שכתב שחששו מצבע רגליים או מקור כעין שחור יש ב' טעויות הא' שמדובר בשחור ממש וגם שהמדובר באוזות ולא דיברו בתרנגולים ולמעשה כאן אין לא מקור שחור ולא רגליים שחורות.

כ"א) בענין חולק את רגליו כבר נתפרסם מהגרש"י הירש והגר"א ברנסדורפר שהעופות בבית המטבחיים עומדין בדיוק כמו הברקיל ואינו נקרא חולק את רגליו כמו שמצורף כאן המכתב שכתבנו כבר.

וכל בר דעת מבין שא"א לאכול מפאבריק שמייצר עופות ככל העולה על רוחו ומה מעלה כבודו על הדעת שהגויים למדו סי' פ"ב בשו"ע יור"ד ונוהגין ע"פ זה וכידוע שיש גם אנשים שמכחישים שהי' שואה כן הדבר הברור הזה שיש פאבריק שעושה ככל העולה על רוחו ויבוא מאן דהוא להכחיש ולומר שהם משתמשין רק בעופות שבמסורת וכבר נתבאר בארוכה אמיתת הדברים בקונטרס מסורת טהרת עופות, ואדרבא אם יש לכבודו דברים להבינו אשמח לשמוע.

סוף דבר אינני מבין דבריו כלל, ואולי יאות להבינני ואפשר ששמע שהטעו את כבודו בידע הדברים לאשורם

כ"ז כתבתי בחפזי

ועוד חזון למועד

יחזקאל הכהן קפלן

יחזקאל הכהן קפלן

אלא מה שעומד בעיקר כעת לנגדינו הוא על מה שיצא
הערעור שהוא חולק את רגליו שהוא מורה על סימני
דריסה אשר לכאורה ריעותא גדולה היא, אמנם האמת יורה
דרכו כי כבר לפני כמה שנים שבאו גם אללינו הצי"צ
דפה עיה"ק ירושת"ו לערער על זה כי העופות המטילות
ציצים הם חולקים את רגליהם, ונכון הדבר כי בהסקפה
הראשונה ששמענו מזה חששנו מאד, וזוכרני כי הגאון הגדול
הראצ"ד מהרי"י פישר זללה"ה חרד על זה כי שאלה נוראה
היא, אמנם למעשה יצאנו אז בכמה וכמה מקומות לזרר
נידון זה ועשינו כמה וכמה מבצעים בזה והעמדנו אותם
על חוט מתוח או חוט ברזל מעבה ונתזרר לנו אם כי
נכון הדבר שציני ציני עד שמתיישבים שפיר על החוט ישנם
לפעמים שהם חולקים אלצעותיהם אמנם הדבר נראה וניכר
שאינם עומדים ומיושבים היטב בצטיחות רק עם כל השלשה
אלצעותיהם יחד, וזדקנו גם בעופות טמאים וראינו בזה
הזדל גדול צין חלוקת רגליהם של עופות הטמאים שהם
מסודרים היטב שנראה וניכר הוא שזהו טבעם אשר נבראו
בזה, משא"כ צתרנגולים אלו דאפילו כשהם עומדים בחלוקת
אלצעותיהם על חוט המתוח נראה וניכר בהם שאין עמידתם
ציצות ושאין זה עמידתם הטבעית אלא צחקראי בעלמא
עד שהם מתיישבים שפיר על עמדם כן ראינו בעינינו וכן
נתזרר לנו לאחר החקירה ודרישה בזה, ועל סמך זה החליטו
הצי"צ שאין שום חשש בזה בעזה"ת.

בהיות שיש איזה רב (הידוע ליודעים) הטוען שיש בידו כתב מהקאמפאני'ס (אמנם אינו רוצה להראותו לרבים...) ובו כתוב (בכתב יד קדשם של אלו אשר כל הנגיעות שבעולם שייך בהם...) כי כבר ארבעים שנה אין מערבין שום עוף כלל, ורק קודם ארבעים שנה עירבו עופות טהורים (כגון קורניש ודארקינג ושאר מרעין בישין אשר לשיטתו נאים המה ובעלי מסורת יותר מהבראקע"ל וכו' שמציעים תלמידי הגר"ש וואזנער זצ"ל). ולרבנים אחרים טוען שכלל לא עירבו, וכן הלאה מפריח שמועות לאויר, וכבר ידוע בשער בת רבים נגיעותיו הפרטיים וד"ל.

גם טוען שמקנא הוא לכבוד מרן רבה"ק מסאטמאר זיע"א שאומרים שאכל עופות המעובדים אשר דבר זה אינו נכון כלל כמבואר בקונטרס זבחי צדק ונתברר ע"י עדים נאמנים רבים. גם כלל ישראל כולו אשר אכל העוף עד היום הזה לא אכל דברים אסורים כי הרי רק לאחרונה נשמע שהחליפו אם העוף (אשר עד עתה היתה חזקה שהיא עוף הבארע"ד רא"ק בעוף אחר).

ועיקר הכל שרוצה שישאר סדר גידול העופות על מתכונתו כעת, וכל זה היפך כל פוסקי וגדולי הדור בשלושים שנה האחרונים (המנחת יצחק הגר"ש וואזנער הקנה בושה ורי"י פישער זצ"ל וכן שאר פוסקים חשובים החיים עמנו לאורך ימים ושנים טובות) אשר כולם ללא יוצא מן הכלל כתבו שצריך השגחה על גידול התרנגולים ולכה"פ שיהיה ברור כשמש שאם התרנגולים הנאכלים הוא הבארעד ראק, על כן אחרי השתדלות מרובה אצל העסקנים העוסקים בזה בארה"ק השגנו הסכמתם לפרסם איזה מכתבים מגדול הדאקטארים אשר עסק עם הקמאפני'ס הגדולים ויודע כל סודותיהם.

וידענו גם ידענו טענת אלו אשר לא רצו בפרסום מכתב זה מחמת שיגרום בלבול גדול והרבה יראי ה' ימנעו מאכילת התרנגולים, אמנם היות שאותו הרב הידוע הולך בימים האחרונים ומפרסם דברים אשר תמציתם הוא שכל גדולי ישראל בארבעים שנה האחרונים אשר דנו בתרנגולים המעורבים טעו ואין מציאות כזו כלל על כן למען כבוד התורה הוחלט לפרסם מכתבים אלו ונקווה להשי"ת שלא יצא מכשול מתחת ידינו.

דר. קולין בקסטר-ג'ונס

אנגליה

טל: דוא"ל:

12 יוני 2017

לכ' הרב

נהניתי מהפגישה הקצרה שלנו בלונדון ב 18 למאי ומצפה להזדמנות נוספת לדבר אתך בעתיד. זמן קצר אחרי שנפגשנו, וכדי לסייע להבנת העניין, כתבתי היסטוריה קצרה על התפתחותו של עוף פטם מסחרי (נא ראה מסמך וורד המצ"ב "תעשיית הפטם המודרני").

בדרך כלל ה"רוק לבן של ארבור אייקרס" מוכר כגזע-המייסד של תעשיית עופות המודרנית. זה אינו גזע שמרכיביו הפיזיים היו ידועים אלא שולבו כמה גזעים וזה יצא כתוצאה מבדיקות צאצאים של צלובים שונים בכדי לזהות את אלו עם המאפיינים הרצויים ביותר. בשנות ההמשך ה"נקבה 50 ארבור אייקר" פותח מה"רוק לבן" ע"י שילוב חומר גנטי מגזעים נוספים **ומובן מזה** שכבר בשלב הזה האמא באמת לא ידועה, והם הביאו את הגן הדומיננטי הלבן מ"לעגהורן". גזע ה"ארבור אייקרס" שלט בשוק הפטמים בשנות ה 60, 70 ו 80 אך התחיל לאבד נתח השוק כאשר גזעי מתחרים עם מאפייני עיבוד יותר טובים נכנסו לשוק.

בשנות ה 90 המוקדמים לקוחות בארה"ב החלו לשים יותר הדגש על פטמים עם מאפייני עיבוד יותר טובים ותשואה יותר גדולה של בשר לבן במיוחד. למשל היה ידוע שגזע ה "קוב-ואנטרס" הכיל גנים מגזע ה"קורניש" ("מאלי"). לפני כן היו הרבה החלפות של קווים גנטיים בין מגדלי העופות אך בקושי שמו לב לשאלה אם אלו הכילו "קורניש" ("מאלי") או "פאבערוולס" ("דורקינג") עם 5 אצבעות, או כל גזע אחר שאתם פוסלים לפי כללי הכשרות. לכן, זה בלתי אפשרי לענות לשאלתך של "מי היא האמא של האמא?" בגזעים התעשייתיים של היום.

גם שאלת אם גזע חדש יכול להיכנס לשרשרת המסחרית. קודם עלינו לשקול את האפשרות אם חברה חדשה של גידול עופות יכולה להיכנס לשוק. "רוס" (אביאג'ן), "קוב-ואנטרס" ("טייסן פודס") ו"האברד" ("גרופ גרימאוד") הן חברות מאד משוכללות המשתמשות בכלים והטכניקות הגנטיות

המעדכנות ביותר בכדי לשפר תמיד את קווי הייצור שלהם (- כל חברה מחזיקה קווי ייצור שמצולבים בשילובים שונים בכדי למכור את המוצרים שהם מוכרים). מערכות הגידול והייצור שבאים לידי שימוש ע"י המגדלים הינם מאד יקרים לפתח ולהחזיק וזו סיבה למחסום משמעותי נגד הכנסה של מתחרים חדשים. לדעתי, מאד לא סביר שחברת גידול עופות חדשה תוכל להשיג דריסת רגל בשוק.

השאלה הבאה היא אם אי אלו מהחברות הקיימות יוכלו להשיק קו גנטי חדש לתוך השוק. מגדלי העופות תמיד מנסים להגיב לצרכי לקוחותיהם ולכן הם מחזיקים קווי מחקר עם מגוון מאפיינים שונים. כמו שבמקרה של קווי היצור, הרקע הגנטי המדויק של קווי המחקר אינו ידוע. הרבה מקווי המחקר נרכשו תוך כדי איחוד תעשייתי. בכנות, חברות המגדלים רק מעוניינים בביצוע חי ובמאפייני עיבוד לקווים שלהם, ולא במקור הפילוגנטי.

מפעם לפעם המגדלים יעשו שינויים למוצרים שלהם ע"י שינוי בשילוב קווי הייצור או ע"י הכנסת קו מחקר לתוך תמהיל הייצור. יש דחף מתמשך לקווים עם מאפיינים של תשואת בשר משופרת בארה"ב ובדרום אמריקה. **זה מקשה עוד יותר לקבוע אם הקווים האימהיים המוצעים ע"י חברות המגדלים באים ממקור של גזעים המותרים ע"י הלכה יהודית.** רק אם יוכלו לעקוב אחרי ההצלבה המקורי בשושלת יוכלו לאמת את המעמד הכשר - והפתרון היחיד הוא לטפח קו עצמאי.

בכבוד רב,

קולין באקסטר-ג'ונס

פיתוח תעשיית הפרגיות המודרנית

[תרגום] מאמר מקצועי מאת ד"ר קולין בקסטר-ג'ונס, 6 יוני 2017 [י"ב סיון תשע"ז]

1 בשנת 1945, [תש"ה] חברת גרייט אטלנטיק אנד פסיפיק טיי קומפני (Great Atlantic and Pacific Tea Company) (A&P) יחד עם ה- USDA [United States Department of Agriculture] הכריזו על "תחרות עוף המחר" כדי לקבוע את הגזעים המתאימים ביותר עבור ייצור עופות-הבשר. בפברואר 1948, 40 מועמדים אזוריים שלחו ביצים בקיעות מכל אחד מלוליהם למדינת מרילנד, שם הם הבקעו לצורך השתתפותם בתחרות. כשהעופות התפתחו הם נשפטו הן על פי תצורת גופתם והן על פעילות החיים שלהם תוך שימוש ביחס שבין תצורת המזון הנדרשת לעומת הגידול במשקלן יחס (FCR), משקלי גופה ממוצעים וכן גורמים נוספים.

2 ההחלטה הסופית היתה בין להקת "דֶרְק קורניש" (Dark Cornish) לחצות עם עופות ממזגרת וֹונְטֶרְס (Vantress Hatchery) לבין להקת גזע טהור של "ווייט רוקס" (White Rocks) שהוצגה בתחרות על ידי ארבור אַקֶרס. בסופו של דבר הלהקה של ארבור אַקֶרס הועדפה על פני זו של וונטרס למרות התשואות הגבוהות של האחרון.

3 הנוצתיות של ווייט רוקס הוערכה כנקיה וקלה יותר מאשר הנוצה הכהה של הקורניש מה שהאמינו שיעשה רושם טוב יותר בשוק הקמעונאי. לאחר הזכייה בתחרות של שנת 1948 וכן בתחרות הלאומית השניה של "עוף המחר" שהתקיימה בשנת 1951, ארבור אַקֶרס הפך להיות מפיק הבכורה של עופות הבשר.

4 בשנת 1964 היתה ארבור אַקֶרס חברת העופות מלאה ומשפחת סגליו מייסדת החברה מכרה את החברה לנלסון א. רוקפלר, אשר המשיך להפיץ את הגזע ברחבי העולם.

5 מאוד קשה לקבוע אלו גזעים של תרנגולים משמשים ליצור קו מסחרי. הווייט-רוק שפותח על ידי ארבור אַקֶרס שימש לייצור קו (שושלת) ה-AA50 (קו מגדל נקבתי) שהפך לגזע הדומיננטי בשוק בשנות ה-70. שושלת ה-AA50 היתה הכלאה בין שתי שושלות, שושלת 44 זכר עם שושלת 55 נקבה. שושלת 44 הורכבה מווייט רוק, בָּרְד רוק (Barred Rock); רֹוד אֵיילַנד רֹוד (Rhode Island Red) ואולי גם חומר גנטי מן הגזע נִיקוֹלְס (Nicholls). קו 55 הכיל ווייט-רוק יחד עם הָגֶן הלבן הדומיננטי מגזע לֶגְהֹרְן (Leghorn). אין זה סביר כיאִי מי מקוים אלו הכיל גֶנים של קורניש.

6 פרופסור פול סִיגֶל מווייט-טק (Virginia Tech) שימר אוכלוסיית עופות ווייט-רוק למשך מעל לחמישים שנה ללא כל צורה של סלקציה (מיון, בחירה של יחידים לפיתוח ושיפור הגזע). בעבודתו עם עמיתים ממוסדות אחרים ובשימוש בטכנולוגיה הגנטית החדשנית ביותר, מנסים הם לברר את השירשור הגנטי האמיתי של הווייט-רוק. זה קשה מאד מבחינה טכנית, וצורך זמן רב ומחקר יקר שעבורו קשה מאוד להשיג מימון.

7 לפני שהתקיימה "תחרות עוף המחר" היוורק בארה"ב לבדה למעלה מ-1000 חברות הרבייה. היה זה נוהג נפוץ עבור חברות שכאלה להחליף שושלות גנטיות בינם לבין עמיתיהם. כאשר ההרבייה הפכה להיות מתוחכמת יותר וההבדלים התחרותיים שבין הגזעים בלטו יותר, מספר חברות ההרבייה ירד במהירות. בשנות ה-60, בשנות ה-70 ועד לתוך שנות ה-80, היה זה מנהג נפוץ למדי בקרב חברות הֶרְבִּיָה "לרכוש" שושלות גנטיות מן המתחרים שלהם. נוהג זה הופסק במידה רבה וכיום המגדלים הראשיים מגינים בקנאות על החומר הגנטי שלהם כמו גם הגיזרה (המקורות) שלו.

8 במהלך שלושים השנים האחרונות הביקוש עבור פרגיות עם תשואת בשר גבוהה יותר הלך וגדל. מגדלים כמו קוב (Cobb) ורוס (Ross) החליפו די במהירות את מקומם של ארבור אַקֶרס, אֶנְיָאן (Avian) ופֵיטרסון (Peterson) בשליטתם החזקה בארה"ב. חלק מתשואת הבשר המוגברת הושגה על

ידי שילוב שושלות של קורניש אבל סביר כי שיפורים נוספים נעשו על ידי שילוב חומר גנטי מן הגזעים פִּילֶץ' (Pilch) וכן לֶדֶבְרֶסֶט (Led brest).

9) פרגיות מסחריות באופן טיפוסי יוצרות על ידי הכלאת קו הורי זכרי עם קו נקבי. בגלל שיקולים של אבטחה גנטית, קוי זכר ונקבה הם בדרך כלל כלאיים המיוצגים על ידי הסמלים $A \times B$ (קו הזכר) ו- $C \times D$ (קו הנקבה). קוי זכר מועדפים זה על זה בשל תכונות של צמיחה ותצורה, אך תכונות הרבייה הן שממשיכות להיות החשובות בקוים נקביים. קווי זכר תורמים באותה מידה כמו קווי נקביים מכיון שהם משפיעים על מאפייני העיבוד של הפרגית. עדות לכך היתה העלייה המהירה בנתח השוק של זכרי חברת רוס בשנות ה-80 וה-90. זה די נפוץ בארה"ב לזווג קו זכר מחברה מגדלת אחת לקו נקבה של אחרת.

10) כיום, רק שלוש חברות דומיננטיות בשוק מטפחי הפרגיות. חברת ארבור אקס כעת היא חלק של אַוִיאגֶ'ן (Aviagen) שבבעלות קבוצת GW בגרמניה. חברת וונטרס (Vantress) משולבת בתוך קוב-וונטרס (Cobb Vantress), אשר בבעלות טייסון מזון (Tyson Foods) בארקנסו, ארה"ב. שתי החברות הללו לבדן מספקות בהחלט מעל 90% מהתעשייה המודרנית של פיתוח הפרגיות הנרכשות ברחבי העולם. חברה שלישית, מגדלי הופֶרֶד (Hubbard Breeders) שבבעלותה של חברת גְרוֹפ גרימֹוד (Groupe Grimaude) בצרפת, מוכרת את רוב היתר.

11) כל אחת מחברות הגידול הראשיות שומרת הן על שושלות היצור והן על שושלות המחקרים כעל אוכלוסיות סגורות (קוים טהורים) ומפעילה טכניקות גידול מתוחכמות לצורך שיפורן.

12) במהלך 20 השנים האחרונות הם גם צברו חומר גנטי חדש על ידי רכישת חברות גידול פחות מוצלחות. כמעט בכל המקרים, הקוים הנרכשים נשמרים כקוים מחקריים עד שהם יוכלו להיות מוערכים מבחינת הסטטוס הבריאותי שלהם והכדאיות המסחרית שביצורן. למרות שנים של בחירה (סלקציה, מיון) אינטנסיבית, כמה קווי מחקר לעולם לא יהיו קווי ייצור.

13) כל חברת-הרבייה שומרת ומשחזרת אוכלוסיות גדולות ומיוחסות שלושולות הייצור אשר נדרשות לצורך המוצרים המסחריים שלהם (A, B, C ו- D). המינימום הוא ארבע שושרות אך מספר זה יכול להיות גבוה יותר בהתאם לתערובת הנדרשת לצורך המוצר.

14) חברות הגידול פועלות ברוב המדינות מסביב העולם ודרישות-המוצר משתנות ממדינה למדינה ומיבשת ליבשת בהתאם לשלב בו נמצא פיתוח השוק של אותו איזור.

15) מדינות מתפתחות נוטות לשים דגש רב יותר על מספרי האפרוחים ועל קצב הצמיחה, בעוד ששווקים מתוחכמים יותר, למשל ארה"ב, האיחוד האירופי ואמריקה הלטינית נוטים להעדיף את שיקולי עלות הייצור (המושפעת מיחס ה-FCR) ותשואת הבשר.

16) בשנים האחרונות ההתמקדות גוברת והולכת בנוגע לרווחת בעלי החיים, איכות הבשר, שימוש אנטיביוטי וכדומה. האיחוד האירופי בפרט הוביל את הדרישה והגדיל את ההתענינות בגזעים הגדלים לאט יותר (40-45 גרם ליום לעומת 60 גרם ליום). כמידת הצורך, הדבר הביא את חברות ההרבייה להפנות יותר משאבים לעמידה בצרכים אלו ולזיהוי קוים העשויים להתאים למטרה זו.

17) כתוצאה מכך זה הביא וגם יביא בעתיד קוים מגוונים יותר וגנטית שונות שיוכנסו אל תוך מאגר הגנים של חברות הרבייה.

ד"ר קולין בקסטר-ג'ונס, 6 יוני 2017

בשרות העופות

7686401@gmail.com

אמתי בן-דוד
בית מדרש בכורי יוסף
הבורה חילין ובכורות, והדאית בשורות הבשר
בבית הכנסת שארית יוסף
ע"ש ר' בכור יוסף בן דוד ז"ל
רחוב הרב סורוצקין 24, ירושלים
מל. 053-3180967 Revoclim@neto.net.il זא"ל (כסדר)

בס"ד, ירושלים עיר"ק ת"ו, י"ח באדר ב', יום ב' לסדר 'את אלה מחם תאכלו' תשע"ו

מכתב תמיכה ותהילה

לכבוד מעלת מוזי הרבים, גיבורים לעמוד בפרצות הכשרות על משמר טהרת שולחן ישראל
חברי אגודת מסורת טהלת עופות תכב"ץ, בני-ברק יע"א

זה קרוב למאתיים שנה מובאים ממרחקים ממזרח וממערב, מיני תרנגולים בעלי שינויים באבריהם ובתוארם, וכבר אז היתה כל הגולה כמדורות אש עת נחלקו בהם גדולי הדור ההוא, האם שייכים למין התרנגול שיש לנו מסורת עליו, או שזקוקים למסורת בפני עצמה כפי שהצריכו חכמינו הפוסקים לכל עוף חדש הבא לפנינו (ראה שו"ע יו"ד סי' פב ודרכי תשובה שם). ובמשך כל השנים הללו, מגדלי העופות וחכמי הטבע המשיכו לערב ולהכליא את מיני התרנגולים הקרובים והרחוקים, עד שכבר בזמנו של הרב ערוה"ש כתב (בהלכות כלאים סי' רצ"ז [ב] סעיף ט, והובא בדרך אמונה הלכות כלאים פ"ט סי' לו) שנתערבו בתרנגולות שלנו והרי הן כמין אחד.

ובימינו ממשיכים בהכלאות לשם השבחת הבשר והביצים, ושכללו את השיטות גם באופן מלאכותי שיכול להניב תוצאות אפילו מבעלי חיים אחרים הטמא והטהור יחדיו, ואין אתנו יודע עד מה, ומי ילד לי את אלה, כי עושים במחשך מעשיהם ואין מי שיאמר למשחית הרף.

והנה קמו ונתעודדו תלמידי חכמים יראי חטא ויצאו לחפש ברחבי תבל אחר עופות שלא עלה עליהם עול ההכלאות, ויגעו ומצאו בארץ צפון בכפרים הנידחים שבמדינת בלגיה, את מין התרנגול היפה הקרוי **בראקל**, שעד כמה שידעתי אנשי דורנו מגעת, נשמר טוהר מינו על ידי מגדליו בקפדנות ובדקדוק, ומשמרים מין זה כבר למעלה ממאה שנה כדי לחזות ביופיו, ומשגיחים המגדלים ומקפידים זה על זה שלא להכליא כדי שלא תשנה צורתו, ורגליים לדבר וניכרים דברי אמת שאין אומן מרע אומנותו, ועוף זה לא נתערב עם שונים, ובמשפחתו לא נתערב זר לפחות עד קרוב לזמן שבו החלו להביא העופות השונים ממקומות רחוקים.

והראוני את התרנגולים הללו, מהזן הקרוי **סילבר בראקל** שנוצות גופו משובצות בפסי שחור ולבן וצוארו כולו לבן, ומהזן הקרוי **גולדן בראקל** שנוצות גופו משובצות בפסים בצבעי זהב וחום וצוארו כולו זהוב, וראיתי שיש בהם סימני התרנגול שמנו חז"ל והפוסקים. בפרט מה שאמר על קול הזכר (ברכות סי' ע"ב ועירובין ע' ע"ב ויומא כא ע"א), וקול הנקבה (שמ"ר ט' ו, תדב"א פ"ל), ועל שלשת הצבעים המצויים בנוצותיו (ע"ז יד ע"ב), ועל התנמנותו (ביצה כה ע"ב ושבט עז ע"ב ושמ"ר מב ט' ושח"ר ד' יח), ועל נוקיו (ב"ק יז ע"ב ופיהמ"ש להרמב"ם פ"ב מ"א), ועל ביציו (שבט ל ע"ב ודף פט ע"ב ובכורות ח ע"א), ועל כרבותו (שבט קי ע"ב), ועל אכילתו (יומא עז ע"ב), ועל מזונו (ב"ק פב ע"ב), ועל צואתו (שבט קכא ע"ב), ועל כנפיו (ב"ב צט ע"א ורשב"ם ורמ"ה, תנחומא תוריע ח), ועל רגליו (במד"ר יט ג), ועל אצבעותיו (רמב"ן חולין סב ע"ב), ועל דירתו (ב"ב יא ע"ב, שבת קמו ע"א ופי' הר"ח), ועל מקום לינתו (שבט לה ע"ב ורש"י ודף עז ע"ב), ועל שכחות גידולו בבית האדם (רא"ש יומא פ"ח כג). ומה שערערו קצת מהלומדים על צבע הרגליים, נראה שאין בזה שום ריעותא, שלא מצאנו דיון בצבע הרגליים אלא רק באווזות ושו"ת האלף לך שלמה יו"ד סי' קלז) וביוני בר (שו"ת אבני צדק מסינעט יו"ד סי' כט).

וכן ניתחתי את גופו ובחנתי את איבריו, וראיתי שהם ממש כתואר איברי התרנגול שתיארו חז"ל, וכתואר איברי העוף המוכרים לנו. ולא מצאתי בהם מהטריפות המצויות בעופות שלנו (ריאותיו נראו בריאות מאד, וצומת הגידים שלו היה חזק ביותר, וגבעול הסבור במעיו היה סגור היטב).

ולפיכך ראוי והגון ליראי השם להתחיל לגדל מין זה גם בשאר ארצות לצורך אכילת בשר ולהטלת ביצים. וכמובן צריך להמשיך לשמור ולהשגיח היטב שלא יערבו בו מעתה מינים וחומרים אחרים, וכן לשים לב לשינויים העלולים לחול בו לאחר שיתרגל לתנאי הגידול בארצות אלו ויתחיל גידולו להיות תעשייתי והמוני (שהרי המגדלים המסחריים ירצו לפטמו במהירות ולזרז הטלת ביציו).

החותם בתפילה ובצפייה לעתיד

אמתי בן-דוד

מכתבי מרנן ורבנן שליט"א

BETH DIN TZEDEK
OF THE ORTHODOX
JEWISH COMMUNITY
281A STRAUSS ST.,
JERUSALEM

ת"ד P.O.B 5006
רח' שטראוס 26 א'
פועה"ק ירושלם תובב"א
שע"י "העדה החרדית"
לכל מקורות האשכנזים
בית דין צדק

FAX 02-62213170PNE
TEL 02-62365505C

5.

לפני "זמנת השמיעון" ודווקא לפני

בס"ד

לכבוד חברת "מסורת מזהרת העומות" העוסקים ביצור העומות עם מסורת
תורת השגחת הבר"ץ

מאחר שנתברר לנו שעניין גידול מקור העופות נעשה במפעלים בחו"ל
בתשע הערכות עופות בלא מסורת, ועל כן הוקמה חברה הנ"ל ליצור עופות
שיש להם מכות מסדרה בהשתתפות מחזיקת חייזר. לכות לכל כלל ישראל
באכילת עופות פתורים ללא שום חשש

היות והמושבות העומדת לפני החברה הנ"ל מעון במשגים גדולים עד מאד וכן משקיעים מאמצים גדולים ודביקות גדולות מאד להצלת העניין וע"כ אני מזהירים לכל ודין מאן דהוא להשגיג גבול למשך חמש עשרה שנה ולא למעט בכל דרך שהוא וכן לא לנקות שום עד מאריך הנ"ל.

ומן השמים יעלו ברכת והצלה לכל העומקים בדבר מצות גדולה זו ומוכת חזירות במאמץ יתברכו כל מיני דמיטוב

זכעה"ח

۱۳۰۲

beaver

מִצֵּצֵי הַיָּם

**BETH DIN TZEDEK
OF THE ORTHODOX
JEWISH COMMUNITY
23 LA STRAUSS ST.
JERUSALEM**

ת.י. P.O.B 5006
רח' שמראוס 26 א'
פעיר"ק ירושלים תובכ"א
שנ"י "אעדה ההדדית"
לכל מוקדלות השבוע

FAX 02-6221317 DZNE
TEL 02-6236350.512

P.O.B 5006, 7.7.

יום ג' לסדר והי' עקב חשמעון תשע"ג לפ"ק

כ"מ"ד

לכבוד ועד השחיטה המהדרת דערתנו הע"י

החזת השגות חברי"ץ
ולחברת "מסורת שולח העופות" העוסקים ביצור העיפות עם מסורת

אנו עומדים במיד לסדר שחזונו עם עימות בהשגחה על מסורת המקובלות שכשרה למחזיקין מן המחזיקין שאין עוד הכשר דוגמתו וצריך לה עבודה ופירות רבות, ועל כן התקמה הכרה הנל לייצר עופות שיש להם מפורת פתורה בהשגחה מתחלת היצור.

ולכן מופל על ועד השחיטה לעשות כל האפשר שהחיות יצא לפועל במהרה שיתחילו תיכף ומיד בייצור העופות בהשגחה, ואנו מתחייבים לחברה הנז' שלאחר שיועברו עוכרנו העופות האלו עם המסורת ותייבאו את בעלי המשחמות שתחת השגחתנו לקנות אך ורק מעופות אלו אף שיחיו יקרים קצת לפי הצורך, וכמובן שעד שתמחר יגיע למחר השוק הממחיר תהיה בפיקוח הבריאות והשלום.

ומנ השמים ישלחו ברכה ותצלחה לכל העוסקים בדבר מצווה גדולה זו ובזכות החירות כמאכלות יתברכו בכל מיני דמועות

ובענין

۱۳۳۵ هجری قمری

Dr. J. L. J.

22

ב"ה, יום מנחם אב תשע"ז לפ"ק

דעת מרן בעל "שבט הלוי" זצ"ל בענין מסורת התרנגולים הנקראים "בראקל",

כדי להביא את דעת מו"ר פוסק הדור זצ"ל הריני להביא את העובדות דלקמן,

א. רבינו זצ"ל נתעורר לפני כעשרים שנה על נושא כשרות מסורת התרנגולים בזמנינו הנקראים עוף פטם אשר יש כמה מפעלים של גויים שהם המתעסקים בזה, וכדי להשביח מקחם מערבים מינים שונים בעופות אלו, וכפי הידיעה אז היה רק חשש שעירבו את זרע הזכרים של מינים אחרים בנקבות כשרים, וכינס כמה רבנים גדולים וביניהם הגר"י קרליץ שליט"א לדון בשאלה זו כדרכו לעשות כן בכל שאלה הנוגע לכלל ישראל, ונמנו וגמרו שיש בזה שאלה חמורה וצריך לעשות פעולות כדי לשנות פני הדברים שיוכלו כלל ישראל לאכול עופות הכשרים שיש להם מסורת, וכתב תשובה שנדפסה בחלק עשירי (סי' קי"ג) וכתב שם כמה צדדים להתיר בדיעבד, אבל לא נחה דעתו שיהיה דבר שיש שאלות חמורות עולות על שולחן בני ישראל הכשרים.

ב. ושוב כינס רבינו כמה ת"ח אנשי אמת ומביני מדע וגם ביכלתם להוציא הוצאות ע"ז, ושלחם לילך למקומות בחו"ל אשר גדלים התרנגולים באופן טבעי ללא הכלאות, והלכו בשליחות רבינו זצ"ל ובברכתו ממקום למקום וביררו בירור אחר בירור עד שהגיעו לתרנגולים הנקראים "בראקל" שגדלו באופן טבעי ללא כל תערובת מינים אחרים, ובאו לרבינו זצ"ל וסיפרו את כל הבירורים שעשו, וסמך ידו עליהם וביקשם להביא את העופות הנ"ל לארץ ישראל ולהתחיל בגידולם, והצליחו להביא כמה עופות כדי שרבינו זצ"ל יראה בעיניו את העופות, ואמר בשמחה שזה תואר העופות שהיו קודם המלחמה שגדלו החצירות, [ונידוע דלרבינו זצ"ל היה טביעת עין חדה כשראה אדם לפני ששים שנה זכר תוארו בדיוק והכירו כשראהו שנית].

ג. אחר שזכו לברר את מסורת התרנגולים הנקראים "בראקל" שהם אלו שאכלו אבות אבותינו מדורות עולם כפי שהעיד רבינו זצ"ל ניסו העוסקים בדבר להביא לארץ ישראל ולהתחיל בגידולם ונתקלו בקשיים רבים מצד השלטונות, ולא עלה בידם עד הנה, אמנם לאחרונה נתגברו ע"ז והתחילו לגדל בארץ ישראל מעופות אלו, וכמובן שעופות אלו יקרים מאד כי צריך להשקיע בגידולם וגם גדלים באופן טבעי כמה חדשים ולא כהעופות הרגילים שמגדלים אותם רק כחמישה שבועות.

- ד. והנה העופות שרגילים היום הנקראים עוף פטם שונים קצת בצורתם מצורת התרנגולים שהיו רגילים בהם לפני כשמונים שנה, וזה בא ע"י ההכלאות השונים שנעשו בזה, עד שחושבים על העופות שיש בהם מסורת כעופות משונים מהעופות הרגילים, והאמת שהעופות הנקראים "בראקל" הם העופות שהיו רגילים בהם מדורות עולם.
- ה. כמו כן פשיטא לרבינו זצ"ל דמה שאכלו בשנים האחרונות ללא שום ידיעה על מקור העופות לא הוי בגדר מסורת, רק מה שרואים שגדלים באופן טבעי כמקדמת דנא, ולא מה שמגדלים באופן מלאכותי, ללא שום ידיעה על מקור העופות.
- ו. ולאחרונה נתברר שיש חששות על תערובות של נקיבות ממינים אחרים בעוף פטם, ונמצא שחלק מהלימוד זכות שמבואר בתשובה שכתב רבינו זצ"ל אינו קיים.
- ויה"ר שנזכה להחזיר עטרה ליושנה שיוכלו כל בית ישראל לאכול רק מבשר שאין בהן חששות כלל ונזכה להגאל בגאולת עולם בב"א.

וע"ז באתי עה"ח

משה שנייד קלן

Yechezkel Kaplan
Rav HaShchita
ChazonIsh Kollel Avreichem
Bnei Brak
Fax: 03-5109-870

יחזקאל הכהן קפלן
רב השחיטה
אברכים "כולל חזו"א"
רח' רמח"ל 4
בני ברק

בס"ד

לכבוד הגאון ר' משה מרדכי קארפ שליט"א

שלום וכטו"ס

ראיתי מה שכתב בענין העופות של בתי החרושת ולפום ריהטא יש בדבריו כמה תמיהות והנני להעלות הדברים.

בתחילת דבריו יש טענות על מה שכתבו בשם מרן הגרי"ש אלישיב שהיתר העופות הוא בדיעבד, ומביא מה שאמר שהתברר שבעית העופות הוא עורבא פרח.

הנה כפה"נ עירוב דברים יש כאן שהיו כמה נידונים, ואף שיש משמא דמרן הגרי"ש אלישיב כמה וכמה נוסחאות, זה אומר שכך אמר וזה אומר שכך אמר, אבל כפי שעולה מתוך מה שאומרים אלו שנתעסקו ודיברו אתו אז הוא כדלהלן.

היו ג' נידונים אז בפניו ז"ל-

א' שבאו לטעון בפניו שהעופות שאנו אוכלים ביציהם עומד בחלוקת רגליהם ב' לכאן וב' לכאן ועל זה אמר שאם יודעים שזה דבר חדש ופעם לא היה כך ורק עכשיו נתחדש ענין זה א"כ צריך ברור אבל כאן שאין אומרים כן לכן אדרבא כיוון שהתרנגולים עומדים כך סימן שאין זה נקרא חולק את רגליו.

והב' שהיה נידון שטענו שיש השתלת גנים של עכברים וכיו"ב לעופות שאנו אוכלים, ובזה לא קבל הטענה כלל.

והג' שיש חשש תערובות של זכר שבלא מסורת לתוך העופות שאוכלים וע"ז אמר שאין לאסור דיעבד, ויש לסמוך בספיקות על שיטת רמב"י שסגי בג' סימנים בגופן, ונמצא שאין כלל פלוגתא בין מרן הגרי"ש ומרן שבט הלוי שגם מרן שבט הלוי לא אסר את העופות ואדרבא אמר אז שלא לאסור העופות, וכבר נתפרסם שכעת השאלה חמורה יותר.

עוד כתב שהסומך על ההיתרים שבתרנגולי הודו בודאי יוכל לסמוך גם לגבי התרנגולים הרגילים, מה שכותב הוא מחמת שהבין שמה שאוכלים תרנגולי הודו הוא מחמת שהשינויים בין התרנגול הודו לתרנגולים הרגילים אינם גדולים כל כך ומהני המסורת של אכילת התרנגולים הרגילים גם לאכול את תרנגולי ההודו, ודברים אלו הם טעות גמור שבודאי התרנגול הודו עם התרנגולים הרגילים הם ב' מינים והם כלאיים זה בזה, ולא פקפק אדם בזה מעולם, וטעם ההיתר של תרנגולי הודו הוא מחמת שבשעה שהתחילו לאכול סמכו שיש עליו בעצמו מסורת ולא מחמת שהוא דומה לתרנגול הרגיל, ואחרי שנים רבות מאד נתעורר פקפוק בעדות על המסורת, ואז נקטו שאפשר להמשיך לאכול כי מה שגידלוהו מאות בשנים בחצרות של ישראל וביניהם גדולי הת"ח וראו שאינו דורס זה עצמו דומה למסורת ומותר אף לשיטת רש"י דחיישינן תמיד בכל עוף שמא הוא דורס, מ"מ בכה"ג לא חיישינן [עי' דר"כ יו"ד פ"ב ס"ק כ"ו] שכל זה אינו שייך בעופות של בתי החרושת כמובן.

עוד יש תמיהה גדולה במה שתמהה האריך באים לדון על עופות שמרן קה"ק הקהילות יעקב אכלם, הרי מפורסם שמרן שבט הלוי לא רצה בשו"א שיאמרו שהעופות אסורים בשעתו אלא שעכשיו שנתברר שהשאלה גם על הנקבה הדבר חמור יותר, ועד שאתה אומר לנו טול קיסם מבין שיניך יאמר לעצמו טול קורה מבין עיניך שכבודו היה מהצוותים ככרוכיא על הדגים שרבינו הקהילות יעקב זצ"ל אכלם כל יום, ואלא מאי שסובר שאם יש איזה דבר שנעלם מעיני הקהל צריך לתרץ שהקב"ה שמר את הצדיקים אבל חלילה שעי"ז יהיה איזה שהוא רפיון מלתקן הענין. ודרך אגב באורחות רבינו ח"א עמ' רל"ט כתוב שאכן הקב"ה שמר על רבינו הסטייפלר זצוקלה"ה ובשלושים שנה האחרונים לחייו לא אכל עופות.

מה שסיים שתהא האמת נעדרת, אכן כך נראה מדבריו כמא' חז"ל שהאמת נעשית עדרים עדרים והולכת שמתוך שכל אחד צריך להצדיק את העדר והמפלגה שהוא שייך אליו מתיר את המפוקפק שהם העופות של בתי החרושת שכל אחד מבין שאם מפעל של שוקולד צריך הכשר, ק"ו מפעל של עירבוב עופות, ולהטיל פקפוק על העופות שתמיד אכלו בכל תפוצות ישראל, ואם מחמת שרוצה בעדרו להצדיק את הגאון המפורסם מהר"מ שטרנבוך שליט"א בכל דבריו היה צריך לכתוב זאת שסומך עליו יותר מהכל.

יזכה להכתב ולהחתם בסיש"צ ומן השמים ירחמו

יחזקאל הכהן קפלן

יחזקאל הכהן קפלן

מתוך מכתבי רבותינו מרנן ורבנן שרי התורה והיראה

על השערוריה הנוראה של אכילת העוף הפטם ששושטיים היום בכל המשחטות המעורב בכל מיני עופות טמאים

והחובה לתקן לחזור לאכול דוקא עופות שבמסורת

פסקו הברורה של מרן רשכבה"ג פוסק הדור הגר"ש ואזנר צוק"ל

חל"ק מתוך התשובה: על כן עלינו להתעורר לשחיתות עופות רק ממקור שהוא בזק מחשש תשיבות מינים ושהאפוחים גלים רק ממין שהמסורה ברורה בלי פקפוק בין מצד הזכר ובין מצד הנקבה...

...ההתנגולים בומיניו הנקראים עוף פטם אשר יש כמה מפעלים של גויים שהם המתעסקים בהם, ומדי להשיבם מקחם מעבים מינים שונים בעופות אלו, וכפי הדיעה אז היה רק חשש שעירבו את זרע הזכרים של מינים אחרים בקבות כשרים, וכיום [הגר"ש ואזנר] כמה רבנים גדולים ובניהם הגר"י קרליץ שליט"א לדון בשאלה זו כדרכו לעשות כן בכל שאלה הנוגע לכלל ישראל, וגמנו וגמרו שיש בזה שאלה חמורה וצריך לעשות פעולות כדי לשנות פני הזכרים שיוכלו כלל ישראל לאכול עופות הכשרים שיש להם מסורת, וכתב תשובה שנדפסה בחלק עשירי (סי' קי"ז) וכתב שם כמה צדדים להחריג בדעתו, אבל לא נחה דעתו שיהיה דבר שיש שאלות חמורות עולות על שולחן בני ישראל הכשרים... ולאחרונה נחבר שיש חששות על תערובות של נקיות ממינים אחרים בעוף פטם, ונמצא שחלק מהלמוד זכות שבבואר בתשובה שכתב רבינו זצ"ל אינו קיים...

ושוב נינס רבינו כמה ת"ח אנשי אמת ומניני מדע וגם כילתם להוציא הוצאות ע"ז, ושלחם לילל למקומות בחו"ל אשר גלים ההתנגולים באופן טבעי ללא הכלאות, והלכו בשליחות רבנו זצ"ל ובברכתו ממקום למקום ויבירו בירור אחר בירור עד שהגיעו להתנגולים הנקראים "בראקל" שגדלו באופן טבעי ללא כל תערובת מינים אחרים ובאו לרבינו זצ"ל וסיפרו את כל הברירות שעשו, ובסך ידן עליהם וביקשם להביא את העופות הנ"ל לארץ ישראל ולהתחיל בגידולם, והעליח להביא כמה עופות כדי שרבינו זצ"ל יראה בעיניו את העופות, ואמר בשמחתו שהיה תואר העופות שהיו קודם המלחמה שגדלו החצירות, [וידוע דלרבינו זצ"ל היה טבעית עין חדה כשראה אדם לפניו ששים שנה זכר תוארו בדיוק והכירו כשראהו שנית]...

משה שאול קליין

...ועלה בידם הבירור שהעוף הנקרא "בראקל" שמקורו במדינת בלגיה ואשכנז הם מהעופות שהם במסורת בלי שום פקפוק...

משה שאול קליין

מרן הגאב"ד

יום א' לסדר והיה עקב תשמעון תשע"ג לפ"ק לכבוד חברת "מסורת טהרת העופות"... מאחור שנובדו לנו ענייני גדול מקור התקפות נענו במפעלים בח"ל בחשש תערובת עופות כלא מסורת, ועל כן הוקמה חברה הנ"ל לייצר עופות שיש להם מסורת טהרה בהשגחתנו מתחילת הייצור. לזכות לכל ה"ל ישראל באכילת עופות טהורים ללא שום חשש...והע"כ אנו מהדירים לכל ידון מאן דרואא להשיג גבול למשך חמש עשרה שנה ולא לסייע ככל דרך שהוא וכן לא לקנות מהם עד תאריך הנ"ל,

יצחק טובי' וויס

משה שטרנבוך

פסק הביד"צ

לכבוד ועד השחיטה המהודרת דעתנו הע"י ולחברת מסורת טהרת העופות...אנו עומדים בס"ד לסדר שחיטה עם עופות בהשגחה על מסורת המקובלת שכשרה למחדיר מן המחדיר שאין עוד הכשר בהגמנו וצריך לזה עבודה וטרח רבה, ועל כן הוקמה חברה הנ"ל לייצר עופות שיש להם מסורת טהרה בהשגחה מתחילה היצור... ולכן מוטל על כל השחיטה לעשות ככל האפשר שהתיקון יצא לטובעל במהרה שיתחילו ותיק ומדי' בייצור העופות בהשגחה, ואנו מתחייבים לחברה הנ"ל שלאחר שייצרו עבדו העופות האלו עם המסורת יחייבו את בעלי המשחטות שחתת השגחתנו לקנות אך ורק מעופות אלו אף שיהיו יקרים קצת לפי הצורך

יצחק טובי' וויס משה שטרנבוך נפתלי ה. פרוקל

פסקו של מרן

הגר"נ קרליץ שליט"א

...והנה עתה קמו אנשים יראים בשם חברת "מסורת טהרת העופות" ומגדלים זן מקורי טהור בפיקוח הדוק ע"י השגחה כדת וכד"ן ע"כ בודאי יש להשתמש בעופות אלו דוקא ולהחזיר כשרות מסורת העופות למקומה

מנחם מנדל לובין

כ"ט תמוז תש"ז
תרגול זה הנקרא "בראקל" גדל במקומם כלל ההתנגולים המצויים ואין נראה בו שניים אלא שצבע העוצות הנוצות בגוונים שונים כפי שהיה בעבר ואנשי" כן להסיר צל של ספק הובא לפני מו"ח קרליץ שליט"א לפני י' שנים בערך ואכלו בחזקת תרגול מוחזק

מנחם מנדל לובין

זעקת אש קודש מגאון ישראל ותפארתה הגה"צ ר' ישראל יצחק קאלמאנווץ שליט"א

...ומי ידוע הבה מהבלבול והיפסון בעקרי האמונה והדיעות כדת תורה לא נגמם ע"י אכילת עופות בלי מסורה רח"ל
ונכל דברי שבקדושה בומינים אלו יש מיימינים ומשמאילים בכל מיני טענות סרק להחליש ולכסל את הענין הנחוץ הזה ע"י הדבר הצריך חיזוק

כל זה כתבתי ער"ח מנ"א תשע"ז

ישראל יצחק קאלמאנווץ

עדותו ופסקו הברורה של הגאון האדיר הגרמ"ז זורגר שליט"א מזקני גדולי ופוסקי הדור

ואלו נאמנים בגדלם להעיד מה שראו בקטנם ויותר בקטנם, היות שאנאמר"ד ז"ל היה סוחר עופות חיים, ומר"ח ז"ל היה שריב מובהק באופן שהוולגותי הרבה בעופות חיים, וכעת א' ואתחנן הובאו לפני ע"י העסקנים לול תרגולים מסוג

הישינים, ומדי הכותי אותם שהם העופות שריאיתי בילדותי ובבחורתי בשנות תשי" המאזרחות ושנות תש"כ המוקדמות בצורות הרגלים והשוקים והכרבלות והנוצות המרובות ועוד...

הק' משה זאב זורגר

פסקו של הגאון הגדול ר' שלמה יודא הירש שליט"א דמו"ן פעיה"ק ירושלים ויו"ר ועד השחיטה דהעדה החרדית

לכבוד כ"ק מוריניו הגד"ק... שליט"א
...בס"ד עלה ביד מקנשי' ד' להביא עופות במסורת טהרה שהיו ישראל קדושים אוכלים אותם בכל השנים בכל מושבותם...וגם אני הקטן בתוכם אשר זה שנים שאני עוסק בזה בהתאמצות גדולה מאד שיהיו העופות בתכלית ההידור במסורת טהרה...

הקטן שלמה יודא בן חנה הירש

לכבוד האגון הגדול משירי כהנ"ג.... שליט"א
...שלחנו שליחים נאמנים להביא עופות שגדלים בחצירות כמקדמת דנא וגם הגויים שמגדלים אותם משמרים אותם לצמצם מחמת שרצים לשמור הצורך היפה של העופות ומלבד השלוחים שבנקיים מאד בצורת העופות שבמסורת כמו שהיו אוכלים בכל תפוצות ישראל עד שבאו העופות המעורבים של הפאבריקן ודרשו וחקרונו עוד שיהא בירור שיהא צורת הערגול שנהנו לאכלו בכל תפוצת ישראל וכן העיד גם הגה"צ בעל שבט אלי זצ"ל, ועפ"י התחלתו למדל עופות אלו להחזיר מסורת טהרה למקומם...

שלמה יודא הירש

בתי דין צדק בני ברק

בס"ד, י"ד מנחם אב תשע"ז לפ"ק

הובא לפנינו תרגומים הנקראים בראקל ומצד הדין אין אנו רואים בהם שום שינוי המצריך מסורת, אולם מכל מקום כדי להסיר כל צל ספק קיבלנו העדויות הנ"ל...

במותב חלתא הוינא ובאו לפנינו השוחטים ה"ה הרב דוב דסקל שו"ב דקהילת ויז'ניץ ושוחט בת"א יותר מיובל שנים והו"ה הרב רפאל עשור שו"ב במרוקו וגם בתל אביב יותר מיובל שנים והרב שניאור זלמן טאבאק, שו"ב בקהילת סאטמאר בב"ב ושו"ב בתל אביב כחמישים שנה, והעידו בפנינו שהעופות שהביאו לפנינו, הנקראים בראקל שהובאו ע"י חברת מסורת טהרת עופות, הם עופות טבעיים, שהיו"ו רגילים לשוחטם הן בחו"ל והן בא"י.

משה שאול קליין

שריאל רוזנברג

מנחם מנדל לובין

- עידויות בדרורות וחזקנות מזקני השו"ב השוחרטים שלפ"א -

הנה לפנינו עדייות של שוחטים ראי ה' שכל אחד ואחד מהם איך שראה העוף הנקרא "בראקל" מיד קפצו ואמרו הנה העוף שהיינו שוחטים אותה לאלפים שהיו מביאים אותה תמיד לירושלים מכל המושבות מסביב ושהיא התרנגול הידוע שהיה מתגדל בחצירות ירושלמים ובא"י וכלל העולם והיו קוראים לה כאן בא"י בלעדי (ערבי - ערבישער עוף)

בתי דין צדק בני ברק

בס"ד,
י"ח מנחם אב תשע"ז לפ"ק

הוצא לפנינו תרנגולים הנקראים בראקל ומצד הדין אין אני רואים בהם שום שינוי המצריך מסורה, אולם מכל מקום כדי להסיר כל

צל ספק קיבלנו העדויות הב"ל

הריני לאשר שראיתי את העופות הנקראים בשם בראקל, ונשאלתי ע"י הב"ד של הרב וואונר זצ"ל וע"י הב"ד של הרב קרליץ שליט"א אם הם דומים לעופות ששחטו בעבר ברומניה וכן בא"י בשנים עברו בשוק הכרמל, ועינתי שהם עופות טבעיים ששחטו פעם היו ברומניה וכן בא"י.

וע"ז באתי עה"ח

דוב דסקל שו"ב

י"ח מנחם אב תשע"ז לפ"ק

אני הח"מ הרב רפאל עשור שו"ב במדוקו ובא"י למעלה מיובל שבים וזכיתי לשחוט עבור הצדיק הבנא סאלי זצ"ל ועוד צדיקים, נשאלתי ע"י הב"ד של הרב וואונר זצ"ל וע"י הב"ד של הרב קרליץ שליט"א. בדבר העופות שע"י חברת מסורת טהרת עופות, הנקראים ביאקל, האם הם דומים לעופות ששחטו בעבר או שיש בהם איזה שינוי. ועינתי, שהם ממש כדוגמת העופות ששחטו במדוקו וכן העופות הטבעיים ששחטנו בעבר בא"י.

וע"ז באתי עה"ח

ע"ה רפאל עשור שו"ב ס"ט

אני הח"מ שניאר זלמן טאבאק, שו"ב כחמישים שנה, בתל אביב, ובקהילת סאטמאר בב"ב, נשאלתי ע"י הב"ד של הרב וואונר זצ"ל וע"י הב"ד של הרב קרליץ שליט"א בדבר העופות שע"י חברת מסורת טהרת עופות. הנקראים ביאקל, ונוצותיהם ארוכים, וצבע העוצות הנים דומים ולבנים- שחורים ולבנים- והינים דומים לעופות שנקראים בניבור עופות ערביים, ושחטנו אותם בלי שום פקפוק, וראיתי שוחטים שהיו לפני מלחמת העולם השנייה, וגם שחטו אותם בלי שום פקפוק ושאלה.

באעה"ח יום א"י"ח מנחם אב תשע"ז

שניאר זלמן טאבאק

במותב תלתא הוינא ובאו לפנינו השוחטים הלעיל ה"ח הרב דוב דסקל שו"ב דקהילת וויז'ניץ ושחט בת"א יותר מיובל שנים וה"ח הרב רפאל עשור שו"ב במדוקו וגם בתל אביב יותר מיובל שנים והרב שניאר זלמן טאבאק, שו"ב בקהילת סאטמאר בב"ב ושו"ב בתל אביב כחמישים שנה, והעידו בפנינו שהעופות שהביאו לפנינו, הנקראים ביאקל שהובאו ע"י חברת מסורת טהרת עופות, הם עופות טבעיים, שהיו הגילים לשוחטם הן בחו"ל והן בא"י.

וע"ז באתי עה"ח

משה שאול קרליץ

ישראל רוזנברג מנחם מנדל לובין

דומים בלעדי, ולפעמים בלעדי היו לה שערות יותר ארוכות ועכ"פ אלו העופות של [תברת] "מסורת טהרת העופות" נקרא בראקל היו שוחטים אותם הרבה תמיד ואוכלים אותם בכל ירושלים

מקום התלימת העדים

באו לפני האברכים החשובים ומאוד נגלים הרב... והרב... ובידם מספר עופות ממין תרנגולים שנבעם אדום חום -ישחורו לנר, ונצותיהם קצת אויזנים, ונפשם בשאלתם אם שחטו פעם עופות ממין זה, ותשובתי שפעם שחטו הרבה עופות ממין זה ושחטו אותם בזה אחר זה בלי שום פקפוק ושאלה, ואכלו אותם בלי פקפוק

ע"ז באעה"ח יום ה' א"א מנ"א תשע"ז

שניאר זלמן טבב

י"ח מנ"א תשע"ז

הרבנים הביאו לפני כמה עופות צורתם בכל עינים עוף בלאדי לשעבר

"אמאליגע עופות".

צבי קויפמן

י"ח מנ"א תשע"ז

א געהיירע הינדל א געוויינליכע הינדל דער קול נאומאל א קול פון א תרנגול געווען מיט האר פון אונטערן עס פלעגט זיין אלע סארטן קאלירן אין דעברעצין זיינען געווען די ביידע קאלירן מיט האר פון אונטערן ביים עוף דאס איז דער ריינער אמת

(תרגום: תרנגול רגיל, תרנגול סטנדרטי, הקול קול רגיל של תרנגול, היו פעם עופות עם שיער מאחור, היו כל סוגי הצבעים, בדברייצין היו שני הצבעים הללו בדיוק עם שיער בעורף זוהי האמת הצרופה)

אשר אנשיל ברוך זילבר

גב. לויט וויא איך זעה דיע פיס און נעגיל זענען נישט שווארץ (גב. לפי מה שאני רואה הרגילים והצפורנים אינם שחורים)

י"ח מנ"א תשע"ז

הרבנים שליט"א הביאו לפני כמה עופות נבדקתי אותם ולא ראיתי בזה שום חידוש כי כבר ראיתי עופות אלו מזמן במותב יחודה, והעופות תמיד היו כאלו עופות בנצורתם, שהובאו ע"י הערבים "דאס איז דער אמאליגער געשטעל" (זהו המבנה של פעם) ואת זה שחטו במותב יחודה והעופות תמיד היו רגילים ארוכות כאלו והחזק ה' בעבר גם בעופות הלבנים חסרי בשר עם שפיץ ולא כמו העופות של היום שהם מלאי בשר ועגולים

יהושע מאיר בן ר' דוד לוי ז"ל

העדייות של שאר השוחטים והניקים יתפרסם בקרוב

שמישון שפיצר

גב. אני שחטתי הרבה בשוק מותב יחודה ושם היו מביאים הרבה הרבה בלעדי מהמושבים ואני רגיל איתם שהיו לום הרבה שערות על העורף אבל אלו ששחטו במשחטות לא כ"כ רגילים ואינם יודעים כ"כ

שמישון שפיצר

אוד ליי"ט מנחם אב תשע"ז

אנו התחנמים מטה הבאנו עופות הנקרא "בראקל" לפני השוחט ותיק הדי' יוסף חיים קויפמן שליט"א ואחרי שראה אותם והתבונן בהם תיאר לפנינו איך שהוא ה"בלעדי" שהיו שוחטים הרבה תמיד בבית השחיטה במותב יחודה וגם השערות שעל העורף שהם בעצם נקראים נוצות וגם צורת הרגלים וצבעים

י"ח מנחם אב תשע"ז

הביאו לפני עופות מחברת "מסורת טהרת עופות" הנקרא בראקל ואני מכיר אותם בשם "בלעדי"

ואותם העופות היינו רגילים לשוחטם הרבה תמיד ובמקום השחיטה ראיתי כאלו העופות שהביאו לפני שכמעט אין שערות

אבל התמונות של העופות שהראו לי הרב ברנדסדורפר היו נראים אחרת לגמרי ואין אלו אותם העופות בכלל

ואלו העופות היינו שוחטים ואוכלים אותם תמיד בכל ירושלים.

ומה שפרסמו בשמי בגליון הלכה למעשה שמעלים לא שחטו עוף כזה הנקרא "בראקל" אינו נכון כי ה"בראקל" היא ה"בלעדי" אבל התמונות שהראו לי היה

עם ציוראך ארוך מלא שערות ועורף משונה

אבל אלו העופות היו שוחטים אותם ואוכלים אותם תמיד בירושלים ושחטתי אותם לאלפים

יחודה הכנה רוזנבלד

אוד ליי"ח מנחם אב תשע"ז

באו אלי אברכים ביום ט"ו מנחם אב תשע"ז, והביאו עופות מחברת "מסורת טהרת העופות" הנקרא "בראקל" ואני מכיר אותם בשם "בלעדי" (עיינשער עוף - עוף ערבי) שהיינו שוחטים פעם.

אבל מה שפרסמו בשמי בגליון "הלכה למעשה" היה על מה שהראו לי בתמונה הרב ברנדסדורפר שליט"א והוא היה בשינוי גדול והוא היה דבר אחר לגמרי ואינו דומה כלל לעופות שראיתי ע"י האברכים מ"חברת מסורת טהרת העופות" שאני מכיר אותם כ"בלעדי" שהיינו שוחטים פעם

דוב פרידמן

